

JULI 2023

42. ÅRGANG • JULEN 2023

Kære Tommerupborgere

Så er det atter ved at være jul, og i Lions Club er vi glade for, og stolte over, traditionen tro, at kunne udsende julehæftet "Jul i Tommerup" for 42 gang.

Vi takker alle nye og vore trofaste annoncører, forfattere, kunstnere og andre der bakker op om hæftet, hver især har ydet deres væsentlige indsats.

I år er det Sasia Ingvarsen som har stillet sine værker til rådighed for udsmykningen af vores forside.

Desværre er der ikke blevet mindre brug for at organisationer som Lions der yder deres indsats for at afhjælpe lidt af den nød der er mange steder i verden. I det sidste år har der bl.a. være fokus på livsreddende nødhjælp til Pakistan, hjælp ef-

ter jordskælv i Syrien og Tyrkiet og ikke mindst til Ukraine i form af transport til Danmark, medicin, mad og et nødhjælpscenter i Rumænien. Donationen er doneret af Lions Danmarks Katastrofehjælp som Lions Tommerup er en del af.

Lions er en frivillig organisation. Alle de penge der indsamles går derfor ubeskåret til humanitært arbejde. Der bruges ikke af disse midler til organisationen eller andet administrativt arbejde.

Lions Club Tommerup har som sædvanligt en række aktiviteter og arrangementer, hvor der samles ind til humanitære formål, både nationalt, internationalt og lokalt. I år er 80 % af pengene gået til Lokale formål. Det er aktiviteter som vores julehæfte, skrot indsamling og Stig Ros-

sen koncerten der er grundlag for at vi kan samle penge ind, og hjælpe der hvor der er behov for det.

Hvis du skulle have lyst til at læse nogle ældre Jul i Tommerup, kan de findes som pdf på www.julitommerup.dk

Vi vil endnu en gang takke alle der har været med til, at skabe et blad der er med til, at gøre vores humanitære arbejde i Lions muligt.

Alle vores læsere ønskes en rigtig Glædelig Jul og et Godt og Lykkebringende Nytår.

Julehæfteudvalget
Lions Club Tommerup

Hør du ordet i din magt?

*Jule
Sjov*

Hvilket ord, hvis vi **ser bort fra** ord i annoncer og **kun kigger på** ord i artikler, anvendes flest gange i julehæftet 'Jul i Tommerup' 2023?

Bemærk: Bøjningsformer og s-enderler tæller med til samme ord! Dvs. at fx nisse, nissen, nisser, nisserne, nisses, nissens, nissers, nissernes tæller med til ordet nisse!

1. Nisse
2. Danmark
3. Familie
4. Forældre
5. Menneske

6. Jul
7. Grøn
8. Lions
9. Tommerup
10. Arbejde

Besøg Jul i Tommerup på hjemmesiden www.julitommerup.dk og gæt ordet. Hvis du 'gætter' rigtigt, så deltager du i konkurrencen om en **flot præmie** til en værdi på 300 kr. Læs mere på www.julitommerup.dk. Pssst, det er ikke nisse!

JUL I TOMMERUP udgives af Lions Tommerup

Redaktion: Palle Jeppesen, Hans Petersen, Jørgen Rasmussen, Kjeld Makholm, Kenneth Thomsen, Jette Hassenkam

Oplag: 3.700 · ISSN: 0906-7701

Billeder: Forside: Af årets forsidekunstner · Øvrige billeder af forfattere m.fl.

Tryk: Tommerup Tryk / Vissenbjerg Tryk / Deslers Grafisk Hus

Internet:
www.julitommerup.dk
www.tommerup.lions.dk

Kan man holde juleaften på McDonald's?

– og hvad gør et år hos en fremmed familie ved én?

*Af Søren Steen Andersen, Borgmester i Assens Kommune
Tidligere udvekslingsstudent i Monroe County, Ohio i 1988-89*

Inden vi går helt i jule-hi (hvis man kan det i en hektisk tid), så er det tid til årets artikel i nærværende blad, Jul i Tommerup. Tak for invitationen til at skrive her – min 10. gang som skribent.

Tillad mig denne gang at være lidt privat i de oplevelser og tanker, som jeg gerne vil dele med jer. Men de betyder en del for mig og har været definerende for, hvem jeg er. Det skal handle lidt om globalt udsyn, om at være inkluderet i en ny familie, om at strække sit eget univers og om at være 17 år gammel.

Det geografiske afsæt er: Verninge, Tommerup St., Beldringe og Kastrup i Danmark, samt Columbus og Beallsville i Ohio – plus Florida og Idaho i USA.

Jeg mener, at man som ung har godt af at få øget sit udsyn og prøve at se tingene fra den vinkel, man ser dem fra andre steder. Ikke nødvendigvis at være enig, men at opøve evnen til at kunne sætte sig i andres sted.

I Tommerup St. ligger det danske hovedsæde for non-profit udvekslingsorganisationen YFU – Youth For Understanding. Den startede i 1951 som et svar på, at

nationerne Tyskland og USA havde fået noget at snakke om efter en verdenskrig få år forinden. Sidenhen er YFU bredt ud til det meste af Verden. Suset fra verden kan man godt mærke, når man kommer til Huset på Stationsvej i Tommerup. Her er mange unge kommet både før og efter deres tur i udlandet. Og det gælder den anden vej også; unge mennesker fra et væld af andre nationer og kulturer har været forbi Tommerup St. også. Og det har sat sig som minder i deres liv indtil de ikke er mere. Allesammen. Og det er stærkt.

Nu er det jo ikke min opgave at promovere en bestemt organisation, og jeg ved, at der findes andre lignende kyndige, professionelle og ansvarlige organisationer med andre navne, som laver det samme. Samme store respekt går ud til dem herfra også.

Da jeg gik i 9. klasse, var der et møde, hvor en storesøster til en af mine klassekammerater, Hanne, var forbi og fortælle om sit udlandsophold. Det foreslog mine forældre mig, at det kunne jeg da også prøve. Det skulle jeg lige smage lidt på, men vænnede mig lidt efter lidt til tanken, ligesom det kildede lidt i maven at tænke på. Mine forældres ven,

som havde boet i USA i sine unge dage, anbefalede mig at vælge at bo i nogle af de delstater, hvor folk “var nogenlunde nede på jorden”, som han udtrykte det. Tilfældigvis havde jeg et Rand McNally-landkort over delstaterne Indiana, Ohio og Kentucky, som vi kiggede på. Hans bud var, at der kunne jeg roligt rejse hen. Alle unge havde et billede af Californien som det eneste saliggørende sted. Det kendte man jo fra filmens verden. Dengang amerikanske spillefilm kom i biffen i Danmark med mange måneders forsinkelse. I dag kommer premieren samme dag i Haarby og Glamsbjerg Bio som de gør i Hollywood...

Således ønskede jeg at komme til disse stater i min ansøgning til YFU, hvor jeg skrev lidt om mig selv og mit liv i Verninge. 10. klasse gik, og pludselig stod jeg dér. Flyveren afgik fra Beldringe – og om morgenen viste termometeret ikke mere end 7 grader... Jeg havde en tyk vinterjakke på (der var ikke mere plads i kufferten). Nogle timer efter var der en af de frivillige YFU'ere, som fulgte os afsted fra Kastrup, som sagde “Nu sker det”! Det var vildt – et år i USA ventede. Hvad skulle der mon ske? Jeg havde ikke fået en værtsfamilie endnu. SAS-flyet landede i den kæmpestore JFK Intl. Airport i New York. Jeg skulle videre indenrigs. Et ældre, meget imødekommende ægtepar fortalte mig, at jeg nok skulle over i “domestic” for at komme videre til Columbus i Ohio. Jeg var ikke lige opmærksom på, hvad “domestic” betød, men fandt hurtigt ud af at det var indenrigsfly.

I 40 graders varme stod jeg af flyveren i delstaten Ohio's hovedstad, Columbus. En ældre kvinde ventede mig. I USA er de altid overraskede over, hvor unge de danske YFU-frivillige er, for derovre er det typisk midaldrende “soccer-moms” eller pensionister. Jean Meckling var navnet, og hun var lokal YFU-frivillig dér. Enke, ansat i en turistorganisation (med det fiffige navn “Discover Columbus”),

We wish you merry Christmas

10 Tommerup Elektronik AS

Vi er en del af dit produkt...

INNO SIGN

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kære Tommerupborgere	2
Julekonkurrence 2023	2
Kan man holde juleaften på McDonald's?	3
Skovkrybben	11
Lions Club International – Lions, Tommerup!	15
Korsang på Sydmarksgården	15
Årets sportspræstation 2023	17
Brændholt hundebane	21
82 nye skønne byggegrunde i Tommerup St.	23
Danmarks dejligste havefest i Tommerup	25
Eventyr i de Schweiziske Alper	27
En kanetur	29
Stilekonkurrence 2023	33
Økologisk Gartneri Lykkesholm	34
Årets forsidekunstner	35

Tlf. 64 762 762
Mobil 40 177 762

Klinik for fodterapi

v/ Statsaut. fodterapeut
LENE JENSEN

Tallerupvej 43, st. tv.

Klinikken er åben
mandag · onsdag · fredag
- eller efter aftale

Tirsdag og torsdag foretages
der hjemmebehandling

Parkering i gården

EC CLEAN

it's a dirty job
WE MAKE IT EASY

- BYGGEPLADSSERVICE
- PROJEKTRENGØRING
- FUGEARBEJDE
- TELESKOPLØFTE OPGAVER
- ERHVERVSRENGØRING
- FACILITY SERVICE
- SPECIAL OPGAVER

Salg 2890 7770 · clean@ec-clean.dk · www.ec-clean.dk
Lillehøj 11 · 5270 Odense N

Tømrer og snedker

Alt indenfor tømmer- og snedkerarbejde

ATM-Consult ApS

Tømrermester Søren Wester Sørensen
Skovstrupvej 42 · 5690 Tommerup
Tlf. 40 18 49 32 · info@Atm-Consult.dk

WWW.ATM-CONSULT.DK

bosiddende i et velsitueret forstadsområde, hvor alle huse havde tre garager. Vi kørte afsted i hendes Subaru med airconditionanlæg på fuld blæs. I radioen var der fokus indplaceringsmødet i det Republikanske Parti, hvor præsident Reagan skulle afløses efter snart otte år som præsident af en ny kandidat. Men Jean var nu Democrat, fortalte hun mig. I Ohio bor der 12 mio mennesker og staten er udpræget industriel med megen bil-, stål-, kul-, kemi- og landbrugsproduktion.

Det var varmt, alting var større, der var ingen fortove, alle var flinke og imødekomende og man blev hurtigt stillet overfor et valg. F.eks. var vi på Wendy's – som senere blev min favorit burgerkæde – og bestille burgere. Pludselig stod en høj, sort Wendy's-mand i rækken og spurgte mig, hvad jeg ville have i min burger. Det var jeg da ikke vant til. Jeg var også nervøs ved at svare telefonen, men det kom jeg til mange gange. Jeg boede hos Jean i 14 dage sammen med en japansk udvekslingsstudent, Kasuhiko Komai.

Pludselig en dag kom hun hjem fra arbejde og fortalte, at hun havde en familie til mig 200 km ude østpå ved Ohio-floden. De var godt nok meget religiøse, og hun ville høre, om det var noget, jeg kunne se mig selv i. Det kunne jeg godt, og jeg vidste, at det med at være på udveksling både giver og tager noget hos begge parter. Næste aften kørte vi ud til en Big Boy-restaurant ved motorvejen og hilste på Val, som var ankommet for at hente mig. Han var min værtsfar for det kommende år. Han var meget venlig, talte meget bredt amerikansk-engelsk og grinede meget højt meget af tiden. Denne varme sommeraften sidst i august kørte vi afsted i deres ottepersoners Dodge Ram-van mod øst. Det var mørkt, da vi ankom til en meget lille landsby på 500 indbyggere ude i Appalachebjergene nær Ohio Valley, som omkranser den vigtige flod, Ohio River.

Pludselig fandt jeg mig selv i en stor familie med en teenage-dreng og tre små piger, en mor på 26 og en far på 40. Val havde mistet sin første hustru, Katie, i en bilulykke i 1976 og efterfølgende giftet sig med Juanita, som han mødte på et kristent universitet i Tennessee. De boede i et superhyggeligt hus, som den slags skal se ud; af træ og med karnapper, kviste, runde dørhåndtagsknopper, samt skydevinduer. Der bor de stadig. Cikader, ildfluer og brølende pick-up trucks med V8-motorer nede i byen dominerede sanserne. Masser af vilde dyr – bæltedyr, slanger, vilde kalkuner, egern, kolibrier og stinkdyr. Og så en utrolig imødekom-

menhed, hjertevarme og øjeblikkelig følelse, at man er en del af familien. Noget, jeg kan blive rørt af at fortælle om den dag i dag, 35 år efter. De havde endda en bil stående til mig – The Beast kaldte de den. Det var en 1972 Chrysler New Yorker med V8 og vinylsæder. Den måtte jeg dog pga. YFU-reglerne ikke køre i. Min værtsfar gav den derfor bort til sin fætter i West Virginia.

Familien var meget anderledes end det, jeg kom fra. Det var en stor familie, mens deres slægtninge boede i andre delstater – mormor og morfar, Jerry og Shirley Powers, kom gerne forbi nede fra Florida, som "blot" var 16 timers kørsel væk i et stræk. Familien var meget religiøs. Val var – og er stadig – præst i Church of Christ, som nærmest kan beskrives som en baptistkirke. Her var der voksendåb og ingen musik til gudstjenesterne, ligesom der var kirkegang onsdag aften, søndag morgen og søndag aften. I en typisk landsby var der sagtens 5-10 forskellige kirker; Presbyterianere, Church of Christ, Church of God, den katolske, Syvendedagsadventisterne, den evangeliske, baptisterne, m.fl.

Jeg var fuldstændig frit stillet, om jeg ville deltage i det kirkelige – og lad det være sagt med det samme: jeg var ikke en flittig kirkegænger hjemmefra og havde svært ved at overbevise dem om, at vi i Danmark har en slags "statskirke", som næsten 85% af befolkningen er medlem af uden at komme der ret meget. At der tilmed er kvindelige præster, var nærmest umuligt at overbevise dem om... Men jeg valgte at følge dem – og var således i kirke over 120 gange det år... Det foregik i Somerton Church of Christ, som var meget lille. Området var præget af mange kulminer, hvorfor der ofte kørte lastbiler med kul forbi kirken onsdag aften. Kirkens højttalersystem var ret effektivt, men var ikke elektronisk afskærmet, hvorfor det var følsomt overfor signaler udefra. F.eks. fra lastbilernes interne walkie-talkie system, som indimellem gik indover... Behøver jeg at fortælle, at

det ikke var fra hverken Det Nye eller det Gamle Testamente, disse truckeres historier kom fra. Det fik man hurtigt lavet om på, så der kom filter på systemet i en ruf.

Alle sang højt med til salmerne, og hver fugl synger jo med sit næb. Således også her. Kirken havde også en stor social funktion. Der blev hver gang afsagt bønner for dem der lå på hospitalet og besøgstjenesten var ret udbygget. En gammel dame, Pearl, sad også med hver gang. Hun havde brug for hjælp, hvilket tydeligt stod frem, når man sad ved siden af hende. Om søndagen var der teenage class i kælderens, hvor vi unge lærte lidt om at holde tankerne rene, ligesom rap-musik i radioen ikke var af det gode med alle de gloser, de brugte der, lærte vi. Ved senere besøg med min danske familie i de efterfølgende år i kirken derovre er der blevet bedt for os, det danske kongehus og Danmark i al almindelighed ved gudstjenesten. Ved en særgudstjeneste i sommeren 1988, hvor der var hedebløge og bøndernes afgrøder brændte af, medbragte flere fra menigheden paraplyer. Man må jo tro på sin sag.

Beallsville High School lå i samme by. Dér blev jeg freshman, som var det næsthøjeste klassetrin, 11. klasse. En mexicansk udvekslingsstudent, Roberto, var senior, som var de ældste. Det var et ret gammeldags skolesystem, hvor lærerne var autoriteter. Ikke at forveksle med respekterede... Det hed "Sir" eller "ma'am" og efternavn på lærerne. Der var et flag i hvert klasseværelse, som sad på væggen, så lærerne ved tavlen havde det sidende over den højre skuder. Der var test og prøver meget af tiden. Pointsystemer lærte mange elever at aflure og score højt på. Det faglige niveau var på en del områder pænt højt, men geografi og viden om den omgivende verden var ikke ret højt på listen. Mildt sagt. Deres viden bare om Europa var ringe.

Når skolens fodbold- eller basketballhold skulle spille kamp, var hele skolen og byen pyntet op. Det hele dirrede og

HAUGE GRUPPEN

HAUGE STÅL

HAUGE INSTALLATION

HYGIND SMEDIE

TH OVERFLADEBEHANDLING

www.haugegruppen.dk

Tlf. 66 18 96 00

Butik Sortebro
Sortebrovej 2, Tommerup
☎ 5376 5580
Vin Gaver & Specialiteter
Gavekurve, firmagaver, vin, udvalgte specialiteter og gaveartikler
Kig ind
www.InterWine.dk / ButikSortebro.dk
FB: //Butik_Sortebro//

Din nye Guldsmed
Guld · Sølv · Ure

**Gammelt guld
og sølv købes**

**Tallerupvej 26
Tommerup St.
Tlf. 64 76 33 80**

Kunde-P bag forretningen

BrylleAuto **AutoMester**

1. REPARATION AF ALLE BILMÆRKER
2. EL & HYBRID BILER
3. ORIGINALTESTUDSTYRET TIL
4. AUDI-VW-SEAT-SKODA
5. TRAILER OG VETERANBILER
6. GRATIS KUNDEBIL
7. SKADECENTER SAMT RUDE SKIFTET
8. DÆK & FÆLGE SAMT DÆKHOTEL
9. VASKEHAL
10. BOOK TID ONLINE/ TLF: 64 75 15 08

BrylleAuto.dk
v/ Kent Højmark
AutoMesterE+
Elevet og kvalit

Plougårdssvej 18 · 5690 Tommerup · Tlf. 64 75 15 08
kent@brylleauto.dk · www.brylleauto.dk

**EJGILS
MALERFORRETNING**

**GARANTI
DANSKE MALERMESTRE**

**Assensvej 362
5690 Tommerup
Tlf. 40 92 19 38**

var skruet højt op. Til disse kampe skete der altid en masse. Mange unge "rubbede snuff". Det anede jeg ikke, hvad var. Senere har vi fået denne (u)vane til Danmark også. Denne tygge- og snustobak var alle steder, og jeg synes, det var ulækkert. Man kunne ikke købe alkohol under 21, og da jeg fortalte, at man i Danmark kunne købe alkohol i butikkerne uden aldersgrænse, tabte de nærmest polysterne.

Alle var nysgerrige og flinke og spurgte meget indtil, hvor jeg kom fra og hvordan det var i et lille land så højt oppe i det kolde nord. Den kolde krig var også kold dengang i 1988, og republikanernes George Bush Senior fra Texas og demokraternes Michael Dukakis fra Massachusetts skulle til at duellere om præsidentposten i USA ved det snart kommende præsidentvalg. Og apropos kold krig: Juanitas far, Jerry Powers, var fætter til Gary Powers Jr., som var den amerikanske pilot, der fløj henover Sovjet Unionen i 20 km's højde i sit U2 Jetfly og blev skudt ned den 1. maj 1960. Han blev efter to års fangenskab i et fængsel i Moskva "handlet" tilbage til Vesten i bytte for nogle sovjetiske spioner. Det foregik hen over den kendte bro, Glienicker Brücke i Berlin. Det er der lavet en Spielberg-film over i 2015 med Tom Hanks – den hedder "Spionernes Bro".

I dette lokalområde var der mange "blue collar workers" (arbejdere) og få "white collar" (funktionærer). Derfor fik demokraterne hen ved 60% af alle stemmerne dengang. Det har siden ændret sig radikalt: Ved forrige valg fik Trump hele 76%(!) af stemmerne i Monroe County, som byen ligger i. Monroe County er over dobbelt så stor som Assens Kommune, men har kun 15.000 indbyggere. Typisk er der kun en indkomst i husstanden, og den kommer fra mandens arbejde i kulminerne. De føler sig svigtet af Demokraterne og tyer til Trump, for han lover dem nye arbejdspladser i kulminerne. Selvom de lokale generelt er meget troende, så ser de gennem fingre med Trumps sprog og livsførelse, som ikke ligefrem er inspireret af Bibelen. En del familier er splittede politisk, hvorfor man ikke længere diskuterer politik. De eneste i området, der tjener store penge, er dem der har jord som bruges til fracking – skifergasudvinding.

Second Amendment betyder meget for dem på denne egn. Second Amendment er anden tilføjelse deres grundlov, som fra 1791 siger, at enhver mand har ret til at bære skydevåben. Det skal jeg love

Besøg hos familien 1993.

for, at de tager alvorligt! Jeg har aldrig set så mange have så mange skydevåben, som man har på denne egn. Val havde – og har – et mindre arsenal af skydevåben. Vi var nogle gange ude at skyde på en skydebane i Miltonsburg i nærheden. Da vi kom hjem, brugte vi aftenen på at rense, 357-håndvåben, seksløbere, 9-mm pistoler, semiautomatiske rifler, m.m. Hele køkkenet lugtede af våbenolie. Der var stor respekt omkring sikkerhed og skydeadfærd, men lige så stor iver for at holde på retten til at eje disse våben. Det skyldes både folks egen sikkerhed, men i mindst lige så høj grad at de frygter, at deres egen regering skal vende sig imod folket(!). Kommer man 100 km udenfor Washington, DC, så forsvinder tilliden til systemet helt og aldeles. Og det er kun blevet værre. I Kentucky, det østlige Ohio, West Virginia og mange andre steder, har man ikke den ringeste tillid til, at Washington vil dem noget godt. Tværtimod. Navnet Washington er et skældsord. Det kan man også læse i Steffen Kretz' nye bog, "Storm på vej".

Disse områder er nogle af de fattigste i hele USA sammen med delstaterne Alabama og Mississippi. Områderne præges af, at der var engang, hvor man var driftig, velstående, men vilstanden alene beroede på en ting. Her var det kul. Stenkul med et højere indhold af svovl end importeret kul fra udlandet. I 70'erne sviede det i øjnene, når man kørte ned i en dal med et aktivt kulkraftværk. Andre steder var det stål og andre igen bomuld. Globaliseringen ramte dem hårdt – og de vender sig nu indad.

Og igen: hjertevarme, nysgerrighed, gæstfrihed findes i lige så høj grad som dengang. Smalltalk bliver man hurtigt god til derovre. Det gjorde jeg også. Jeg kunne ikke gå hjem fra skole uden at blive anråbt af f.eks. et ægtepar, der sad og gængede i deres bæk på deres

porch (overdækkede terrasse) som omkransede hele huset. De ville altid gerne snakke. Det samme ved benzintanken, i kirken og i supermarkedet. Alle steder. Hyggeligt!

Hvor Val var både præst i kirken og selvstændig civilingeniør med forretning hjemme i kælderen og kørte meget ud, var mormor Juanita hjemmegående. Det skulle hun være – og hun bagte kager til spejderne og kirken, købte ind, lavede mad, vaskede tøj, opdrog ungerne og besøgte folk fra menigheden. Mine søskende Ben, Celise, Aleta og Leah var 14, 10, 7 og 3 år gamle. Jeg delte værelse med Ben på 14. De blev også opdraget på ret gammeldags vis.

I dag bor de to af pigerne 1.500 hhv. 3.600 km væk hjemmefra. Dem har jeg besøgt sammen med min hustru og børn de senere år. Det er helt fantastisk, og vi skal bare komme. Da vi besøgte Ohio og Florida i 2016, var der en del uro i Europa. I München, Nice og i Tyrkiet var der terroranslag og omstyrtelsesforsøg. Det poppede op i medierne, når vi stod op om morgenen, hvor eftermiddagsnyhederne fra Europa tikkede ind i USA. Det spurgte de meget indtil. Vi svarede, at det nok var alvorligt, men at det – trods alt – ikke særlig tæt på vores land. Val fortalte os med en alvorlig mine, at hvis der blev borgerkrig hos os i Europa, måtte vi ikke tøve med øjeblikkeligt at sætte børnene på en flyver og sende dem til Beallsville. Så måtte de bo hos ham og Juanita. Vores øjne glippede lidt, da han sagde det – men han mente det. Det føltes aldeles surrealistisk for os, men på den anden side meget rørende.

Efter at have besøgt min ene "værtssøster", Aleta i Florida i 2016, gik turen i 2022 til den vestlige del af landet. Leah, den yngste, har nemlig slået sig ned i det nordligste Idaho, få miles fra grænsen til Canada hhv. delstaten Montana, sammen med sin præstemangel og to drenge. Vild

Vi tænder den gode julestemning

**Fjernvarme er
fællesvarme.**

Og sammen sætter vi
kurs mod en
grønnere fremtid.

Vi ønsker alle en
glædelig jul!

FJERNVARME FYN

**Dit lokale værksted
med den høje service og lave pris**

Book tid nu på tlf. 21 33 12 00

- ✓ Gratis hente-/bringeservice
- ✓ Gratis lånebil
- ✓ Hjulskift fra kun 250,-
- ✓ Serviceeftersyn fra kun kr. 999,-
- ✓ Eget skadecenter
- ✓ El- og hybridbiler
- ✓ FordelsKlub
- ✓ Rabataftaler

RH
AUTOTEKNIK

Tommerup · Brobyværk · Tlf. 21 33 12 00

AutoMester⁺

■ **TOMMERUP**
Ellehaven 6
5690 Tommerup

■ **BROBYVÆRK**
Bøgebjergvej 54
5672 broby

**Glædelig Jul
og
Godt Nytår**

Fast Food Teknik a/s

Byghøjvej 5, 5690 Tommerup
Tlf.: 6475 1066 • www.fki.dk

natur, høje bjerge, dybe dale, store skove, vandfald, bjørne og kæmpe træer. De bor simpelt og er ved at bygge deres eget hus. Selv. Det er meget nemt; byg, når der er penge og vent, når der ikke er. Svar enhver sit og arbejd hårdt. Egnen præges af stor selvstændighedstrang og tynges ikke af megen unødvendig lovgivning. Man bygger sit hus uden de store indtryk fra en tung byggelovgivning – for den findes stort set ikke (det kunne vi her godt inspireres bare lidt af i vores vildtvoksende, danske byggelovgivning). Vores børn overnattede sammen med deres ude i en ombygget skolebus. Spændende aftener og nætter derude med aftenbønner og dyreløde ude fra den omgivende skov, mens vi voksne sov indendørs.

Et udvekslingsophold i 1988-89 med efterfølgende besøg i 1990, 1991, 1992, 1995, 1998, 2003, 2016, 2019 og 2022 og samlet set over 50.000 km på de vidtstrakte amerikanske veje gennem 35 delstater plus Canada, samt gensyn med gamle venner (og egen familie også) i et

enormt komplekst og sammensat land er uvurderligt. Og det skyldes en ting: min mulighed for at komme på udveksling efter 10. klasse for snart mange år siden.

Og udveksling er der brug for i en verden fyldt med uro og misinformation. Der vil altid være brug for at udveksle, så man kan smage på hinandens kulturer og værdier. Det bliver man mere bevidst om sig selv og sin egen kultur af. Man behøver ikke at tage alt ukritisk med hjem derude fra, men man bliver kærligt kritisk overfor både sit eget og det, man lige har besøgt. Dengang i 90'erne kunne tanken om at flytte over til USA godt strejfe mig. Men det har aftaget meget – og i dag kunne jeg slet ikke forstille mig det. Det gør dog ikke, at jeg stadig ikke holder af landet med alle dets fejl og mangler. Og dets flotte natur og superdejlige mennesker af mange forskellige slags.

Nå ja, så var der lige det med Jul på McDonald's. Det var egentlig rimeligt simpelt; vi var ude at købe ind i Ohio Val-

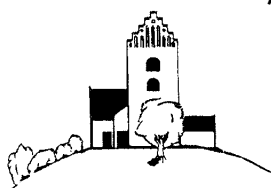
ley Mall i St. Clairsville, som er et større indkøbscenter á la Rosengårdscenteret plus det løse. Vi skulle være klar til julemorgen dagen efter. Vi var sent på den, så vi strøg ind på den lokale McD. Og dér sad jeg så sammen med værtsfamilien og tænkte på min egen familie som jo sad derhjemme i Vemming, mens jeg sad med en Quarterpounder der blev skyllet ned med en cola... Næste morgen var det op kl. 5 – pigerne kunne ikke vente – de skulle jo op og se, hvad der var i de røde sokker, som hang på kaminen. Om midt dagen var der selvfølgelig kalkun med sovs, kartofler og saft til. Alkohol drak de jo ikke. Alt dette var hyggeligt på sin måde. Det føjede sig til myriader af andre minder, som jeg alle husker som om det var i går. Og jeg vil aldrig bytte.

Drag ud og kom klogere og rigere hjem. Udveksling er et brillant middel til dette. Det kan anbefales.

Glædelig Jul til alle – med ønsket om et godt og lykkebringende nyt år.

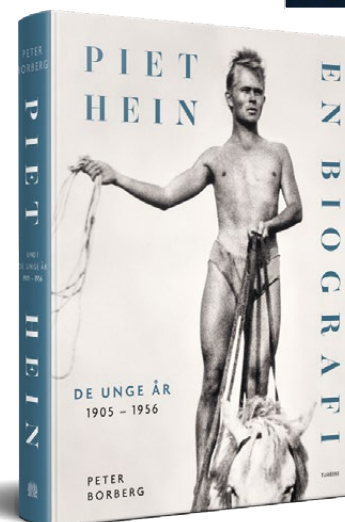
*Glædelig jul
- og godt nytår!*

**Velkommen i
Tommerup og
Broholm
kirker!**

Se hjemmesiden:
www.tommerupogbroholm.dk

**Køb bogen direkte
hos forfatteren:
pb@asbjornborberg.dk**

Møbel- og genbrugsladen på Lilleskov Teglværk

- Gode genbrugseffekter kan afleveres på Lilleskov Teglværk.
- I møbel- og genbrugsladen findes der masser af gode møbler, lamper, billeder, køkkenting, nips og vase, legetøj, spil, bøger og meget andet. Sortimentet er selvfølgelig afhæng af, hvad vi får ind.
- Det hele er eftersat på vores værksteder, så vi kan stå inde for, at det, vi sælger, også er i orden.

Åbningstider i Møbel- og genbrugsladen:

Tirsdage	09.00 - 11.30
Torsdag	13.00 - 17.00
Lørdag	10.00 - 13.00

Cafe søndage:
Se dagspressen

solopvarmet

TEAM Re:Style

[V/Frisør Louise Langeberg]

[online booking på www.re-style.dk]

Tallerupvej 47 . 5690 Tommerup . Tlf. 64 76 28 08/42 42 14 28

[www.teamnewhair.dk]

Mandag 9-20 · Tirsdag 9-17 · Onsdag 9-17 · Torsdag 9-20 · Fredag 9-17 · Lørdag 9-13

Skovkrybben

Af Charlotte Juul Thomsen,
sognepræst i Tommerup-Broholm Pastorat

Svøbt i en krybbe af skov ligger Tommerup Stationsby. På det højeste punkt på Broholm Kirkegård – til højre for kirken – kan blikket panorere. Til højre i viewet toner toppen af Brændholt bjerg sig frem. Det altid grønne bjerg. Glider blikket venstre om, træder skoven i karakter som en krybbe, der holder fast på byen. I skrivende stund er krybben gyl-denbrun. Ved juletid står træerne nøgne Kun nåletræerne bryder nøgenheden. Hvis vi er heldige, iklæder sneen og frosten træerne sin hvide dragt ved juletid. Tommerup Stationsby ligger som barnet i krybben formet af træer.

Men hvem er det, skoven i al sin pragt favner og svøber i naturens farver i takt med, at årstiderne skifter? For ingen krybbe uden indhold. Intet indhold uden betydning. Fra Jylland, Sjælland, Norge, Tyskland, Færøerne, Ukraine, England, Irland og USA OG mange andre steder trækker byens borgere deres rødder.

I Broholm sogn bor der mennesker fra næsten alle folkeslag og egne under himlen. Husene bliver ofte solgt hurtigt. Særligt børnefamilier søger hertil. Sognet har attraktive daginstitutioner og børnene kan siden selv cykle til fritidsinteresser. Forældrene pendler ofte langt på arbejde. På en måde er Tommerup Stationsby børnenes by.

Byens haller og svømmehal, fodboldbane og klubhus og FDF står som aktive monumenter over borgernes pionerånd gennem generationer. Monumenterne er rejst på initiativer af én eller flere af byens borgere. I år fik endnu et initiativ en plads i rækken. Rejst på initiativ fra en gruppe forældre blev byens børneklub for børn fra 10-13 år indviet. For SFO'en lukker definitivt døren for børn, når de går ud af 3. klasse.

Foreninger og borgergenerede initiativer udgør det, der kaldes civilsamfundet. Civilsamfundet er traditionelt den del af samfundet, der ligger uden for den formelle økonomi og det politiske system, og som ikke er offentlige myndigheder eller markedet.

Men hvor er kirken, der udspringer af Jesusbarnet i julekrybben? Kirken lig-

ger som fundament under civilsamfundet. Forskning i frivillighed peger på en signifikant sammenhæng mellem frivilligt engagement og religiøst tilhørsforhold i de lutherske lande. Skandinavien har den højeste procentvis andel af frivillighed i befolkningsundersøgelser.

Det særlige kendetegn med den lutherske tro er, gudsforholdet folder sig ud i mødet med det andet menneske. Den kærlighed, du har fået fra Gud, skal du omsætte til kærlighed for næsten. Det kan du gøre fx at tage aktivt del i foreningslivet og lokalsamfundet. Det kan være svært, når man er pendlerforældre, der stort set kun opholder sig i byen, når ungerne skal fodres, puttes og der skal soves. Heldigvis er der også travle borgere i byen, der finder tid til at sidde i fx Tommerup Lokalråd, hvor de arbejder ihærdigt på by-forsko-nnelse. For som arkitekten Jørgen Gehl siger: EN GOD BY ER SOM EN GOD FEST MAN IKKE VIL HJEM FRA. Søerne og anlægget omkring søerne har højnet byens æstetik.

Siden antikkens Grækenland har mennesket haft viden om æstetikens positive indflydelse på sundhed og sygdom. Lægehelligdomme blev arkitektonisk indrettet og kunstnerisk udsmykket. Siden har markante tænkere inden for den fænomenologiske tradition forbundet det æstetiske indtryk med sundhedsrelaterede livsfænomener som livsglæde og livsmod, tryghed og velvære. Barnet i krybben er under forvandling. Det vokser sig kønnere og større. Tommerup Stationsby er en by i kraftig vækst. Og i takt med æstetikken højnes, vil byen tilsvarende vokse i attraktion.

Hvad så med Jesusbarnet som vi fejrer i julen? Hvordan står det til med Jesusbarnets vækst? Nogle vil sikkert mene, at vi som samfund sagtens kan undvære Jesus. Sådanne tanker strejfede mig også, da jeg var teenager. Jeg frygtede ikke så meget. Jeg havde ikke behov for at finde trøst i en religion. Et overskud af taknemlighed åbnede i stedet døren til kirken, evangeliet og det lille barn for mig i mine unge år. For hvad var jeg uden andre? Hvad var det samfund, jeg var vokset op i uden andre?

End ikke livet kunne jeg takke mig selv for.

Tro er et overskudsfænomen, ikke et underskudsfænomen. Atten år som præst har bekræftet mig i, at kirkebænkene fyldes af mennesker, der sidder der ud af et overskud.

Kaster vi blikket mod de egne, Jesusbarnet kom til verden i, blev svøbt og lagt i krybben, voksede op og blev henrettet, er det samme område, hvor krigen mellem Palæstina og Israel hærger igen i dag. På Jesu tid var det romerne, der havde besat området. Midt i en besættelsestid slog Jesus fast: Elsk dine fjender; vend den anden kind til; bed for dem, der forfølger jer; tilgiv dem, for de ved ikke hvad de gør.

Hvem tør råbe sådan i krigszoner i vor tid?

Den kritiske læser vil sikkert indvende, at kristendommen i høj grad også trækker blodige spor efter sig op gennem historien. Det gør den.

Ingen religion bliver bedre end de mennesker, der forvalter den.

Derfor er det vigtigt at vide noget om kristendommen. Religionskritikken er en del af kristendommens DNA. Jesus kritiserede jødedommen, da den var gået fejl af Guds mål. Luther kritiserede den katolske kirke, da den var gået fejl af de bibelske skrifter i forholdet mellem Gud og mennesker. Det handler om, hvor vi lægger betoningen i teologien. Det kræver viden at kunne være kritisk. Med 2000 år på bagen skal Jesusbarnet nok leve både dig og mig ud.

Men spørgsmålet er, hvad det er for en teologisk accent, der skal kendetegne fundamentet under vores fællesskab. I begyndelsen af 1900-tallet var det en ekstrem fromhed og moral, der blev forkyndt. De sidste 40 år har teologien understreget betydningen af Guds nåde. Mennesket er tilgivet hvilken som helst gerning. ”Min nåde er dig nok, det ord er for de store, der selvisk peger på det gode, som de gjorde” (Salme 52 i Den danske salmebog). For meget fromhed

ATTRAKTIVE BYGGEGRUNDE, CA. 700 – 1.400 M2

Perfekt til de familier der ønsker mere albueplads, højt til himlen, og drømmer om at bo tæt på skøn natur i en velfungerende by.

SVANEVEJ TOMMERUP ST.

9 byggegrunde med have lige ud til skoven. Tæt på indkøb, institutioner, skole og offentlig transport.
www.miljo-bo.dk

APPEGRUNDEN TOMMERUP ST.

38 byggegrunde
Tæt på indkøb, skole, fritidsaktiviteter, institutioner og offentlig transport.
www.appegrunden.dk

SALG OG INFORMATION

Miljø-Bo A/S - Svanevej 10-12 - 5690 Tommerup
kontakt@miljo-bo.dk - tlf. 64762164 - www.miljo-bo.dk

- SERVICE & ENTREPRISE

EL FYN A/S

Vi tilbyder service inden for
El-installation · Internetopkobling
Energioptimering · Ladestandere

Odense

Kratholmvej 41
5260 Odense S

☎ 66 16 91 21
info@el-fyn.dk

Svendborg

Rødeledsvej 70, Port 30
5700 Svendborg

☎ 42 36 01 21
jm@el-fyn.dk

www.el-fyn.dk

Nordfyn

Gulleshøj 11
5471 Søndersø

☎ 26 35 01 21
mh@el-fyn.dk

FILTERBRÆNDER.DK
TLF. 2363 6383

Rensning af
diesel partikel filter
Døgnservice

Indehaver Arne Hansen
Tlf. +45 2363 6383

Brylle Industrivej 1
5690 Tommerup
Mail: inoxsmaden@gmail.com

Murermester

Lars Jørgensen

Renovering • Nybyggeri • Totalentreprise

Herluf Trolles Vej 22 • 5220 Odense SØ • CVR 35836616
Tlf. 25 33 36 54 • kontakt@lj-murer.dk • www.lj-murer.dk

kan ende i hykleri. Det var også Jesu kritik af jødernes skriftkloge. For meget betoning af Guds nåde risikerer at give følelsen af, at man kan opføre sig som man vil, for man er jo allerede tilgivet af Gud.

Har vi gjort vores bedste og fejler alligevel er det rart at kunne hvile i nåden. Den lever vi af. Men vi har først som sidst pligt til at forsøge at gøre vores bedste.

Næstekærlighed handler også om pligten til at gøre noget for andre. Hvis vi gør kærligheden til os selv til forudsætningen for kærligheden til næsten, forpasser vi en væsentlig del af lykken i vort liv.

”Døren til lykken åbner ikke indad. Så lige meget hvor meget du sparker og hamrer mod den, så får du den ikke åbnet. Lykkens dør åbner ud af, så derfor hjælper det ikke at tvinge den i den forkerte retning” (Søren Kierkegaard, Enten-Eller).

Det er i lokalsamfundets fællesskab livet leves og lykken findes. Vi bliver lykkeligere af at gøre noget for andre mennesker. Vi bliver ikke lykkeligere af kun at opfylde vores egne behov.

I det første år som sognepræst i Broholm sogn har jeg mødt den ene familie efter den anden, der på smukkeste vis tager sig af familiens ældste og plejekrævende. Børnefamilier, hvor forældrene har indrettet sig med tid og plads til børnene. Men det har også slået mig, at vi er mange, der ikke kender hinanden. Til Allehelgen spillede en herboende meget dygtig violinist i kirken til glæde for de tilstedeværende. Udenfor kirken spørger en ældre dame, der har boet her det meste af sit liv: Hvem er hun? Den ældre dame var tydeligt overrasket over, at byen også huser topprofessionel violinist. Byen vrirler med dygtige musikere, kunstnere, erhvervsfolk, forskere, læger, undervisere, håndværkere, selvstændige og mennesker, der har boet her hele deres liv.

Nogle af byens borgere er internationalt kendt og andre har kendt byen hele deres liv. Og nogen er den alle i byen kender. Men mange ved ikke, hvem hinanden er. Der er så mange gode fortællinger fra byens borgere, der dagligt sætter Tommerup Stationsby på landkortet gennem deres virke på arbejdspladser her i byen og langt væk fra byen. Og alle har vi det tilfælles, at vi bor i samme skovkrybbe. Lad os lære hinanden endnu bedre at kende på

kryds og tværs i lokalsamfundet ved at åbne dørene udadtil. For vores lokale samfund, Broholm sogn, kan ikke undvære dig.

Glædelig jul!

Charlotte Juul Thomsen er cand. theol. fra Aarhus Universitet 2005 og tidligere forskningsassistent ved afdeling for systematisk teologi. Hun har været sognepræst ved Fredens Kirke i Odense.

Fra 2010-16 var hun ansat i Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA) i Odense. CFSA er et nationalt videns- og kompetencecenter for frivillighed under Social- og Indenrigsministeriet.

I 2016 vendte hun tilbage til Folkekirken som sognepræst.

Siden 1. jan. 2023 har hun været fast sognepræst med særlig tilknytning til Broholm sogn.

Hjælp, alle vores kunder flytter.

Købsprisen kan du i søvne. Kender du også salgsprisen?

Er du kommet sovende til penge?

Sidst vi fik en familie til at gå fra hus og hjem, var det ikke for enhver pris.

Vi sætter pris på dit hjem.
Vil du vide hvor meget?

RealMæglerne Odense ApS
Tlf. 6614 8040 / odense@mailreal.dk

I 1803 blev Odense indre havn skabt
med skovl, håndkraft og stålvilje.
Nu kan du bo her – midt i historien.

Lejeboliger på
Pakhuskajen i Odense

www.pakhuskajen.dk

 A. Enggaard A/s

pka

Tagpapdækning
Tagrenovering
Tagvedligeholdelse
Merisolering

Listedækning
Tagreparation
Tagfoliedækning
Ovenlys

Uforpligtende
tilbud og
gratis tageftersyn

**Ring
65 95 75 55**

Industrivej 1 · 5260 Odense S · Tlf. 65 95 75 55 · Fax 65 95 75 50
Web: www.nltag.dk · Mail: nltag@nltag.dk

**Murermester
Karsten Berg
Aut. kloakmester**

KB
byg APS

Medlem af
 Dansk Håndværk
GARANTIORDNING

Knarreborgvej 23 · 5690 Tommerup · Tlf. 40 23 39 39
www.kb-byg.dk

**Verninge
Savværk APS**

- ✓ **BRÆNDE**
- ✓ **TØMMER**
- ✓ **TRÆFLIS**

TLF. 64 75 14 65

www.skovservice.dk

Lions Club International Lions, Tommerup!

*Af Ove Jakobsen
Præsident Lions Tommerup*

Et år er allerede gået og et nyt julehæfte er på vej, til ca. 3600 husstande i 5690 Tommerup.

Et skelsættende år, hvor vi i LIONS, Tommerup, efter 40 år, hvor der kun var mænd som medlemmer, fik vi nu kvinder med, velkommen til.

Det har givet et andet "drive" på en god og positiv måde, samt en anden tilgang til nogle ting. Skulle der have været en, eller måske 2 skeptikere, så er det gjort til skamme, vi har plads til flere kvinder, selvfølgelig også mænd, som kunne være interesseret i at hjælpe andre, samt være en del af et hyggeligt og givende samvær.

Vi kan kontaktes på: www.tommerup.lions.dk eller tlf. 21374301.

LIONS har i år særligt fokus på diabetes, børnecancer og syn.

I tropisk Afrika er mange ramt af flodblindhed en tropesygdom som overføres ved bid af sortfluer. Larver herfra spredes til hud og øjne, der kan føre til blindhed. Mobile hold kører rundt, med stor succes, for at behandle med et særligt antibiotikum som dræber larverne.

LIONS har i årets løb hjulpet i områder, der har været hårdt ramt af jordskælv, oversvømmelse og flodbølger. I LIONS har man en katastrofe fond, når store katastrofer indtræffer, kan man her, indenfor ca. 24 timer, sende omgående hjælp afsted. Til denne fond bidrager LIONS, Tommerup med min. 10.000 kr. årligt.

I områder hvor der er krig og anden uro, er LIONS ligeledes med for at hjælpe, hvor det er muligt.

Generalt samarbejdes der meget med lokale LIONS folk, de kender lokale forhold.

Her i Danmark er LIONS med i et projekt der kraftigt går ind i bekæmpelse af alle rusmidler, det sker i samarbejde med SSP – skoler – politi – natteravne og lign. grupper.

Årligt donerer LIONS, Tommerup ca. 75 – 100.000 kr. til humanitært hjælpearbejde, ca. 50 – til 60 % her i lokal området, resten internationalt.

Har du / I også et humanitært projekt, der måske mangler et bidrag, så er man velkommen til at søge.

I skrivende stund er billetsalget til vores 2. kirkekoncert i fuld gang, denne gang, Stig Rossen, i Tommerup Kirke.

Bemærk, at alt overskud fra en aktivitet går 100 % til humanitært arbejde, der er ingen administrative omkostninger.

Hermed ønskes alle annoncører og læsere, glædelig jul og godt nytår.

Korsang på Sydmarksgården

Af Annika Greve Hansen, ergoterapeut på Sydmarksgården i Verringe.

Plejehjemmet Sydmarksgården har haft et undervisningsforløb med korsang under ledelse af Kristine Ejler Ernst, som er leder ved Sangkraftcenter Assens, og også underviser Syngedrengene i Assens.

Beboerne på plejehjemmet Sydmarksgården holder meget af at synge, og gør det tit og gerne. Ofte er det de samme sange vi vender tilbage til, da genkendeligheden i sangene giver tryghed, og alle

synger med. Sang er en god aktivitet, fysisk og socialt. Det øger vores sociale sammenhold, og giver vores beboere en følelse af at have værdi og at kunne bidrage med noget i en gruppe. Flere af vores beboere har tidligere gået til korsang. Med Assens Sangkraftcenter på sidelinjen har vi lært nye sange at kende, og ikke mindst, nye måder at synge på. Kristine er desuden en dygtig formidler, og kender ofte den bagvedliggende historie omkring mange af vores kendte danske sange, sangere og tekstforfattere. Desuden har det givet et friskt pust at lære et nyt ansigt at kende.

At have Kristine fra Assens Sangkraftcenter i huset, har været en rigtig god oplevelse. Kristines smukke stemme og måde at lede vores stemmer i den rigtige

retning, har været meget værdifuldt. Koret har lært at synge i kanon – hvilket er en stor fornøjelse, da alle har en aktiv og vigtig rolle i forhold til at starte og slutte på forskellige tidspunkter. Det udfordrer og stimulerer vores hoveder, og gør glæden ved sang meget større, end den i forvejen var.

Undervisningen er blevet til med økonomisk støtte fra Lions Klub Tommerup og Snapsetinget på Sydmarksgården. Med denne støtte har det været muligt at gøre et stort ønske om undervisning i fællessang til en realitet.

DIN LOKALE EJENDOMSMÆGLER - VI KAN SÆLGE DIN BOLIG !

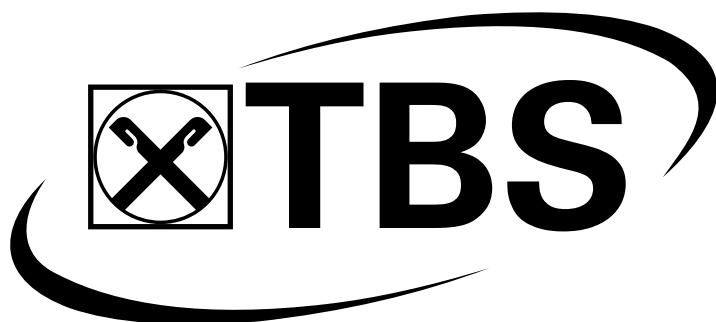
Nybolig Tommerup Palle Jensen
Tlf. 6476 1231

HAVESERVICE

v/ Vagn Jensen
Kløvermarksvej 19, Brylle
5690 Tommerup

Tlf. 64 75 23 46
Mobil 40 33 96 23

TBS Fyn

Ellehaven 1 · 5690 Tommerup · Tlf. 64 75 22 02
info@tbs.dk · www.tbs.dk

Højfyns
Murerforretning Aps
20 15 36 56 · 64 75 25 56

Kvalitetsvinduer og døre efter individuelle
løsninger og mål
udføres i fyrtræ, mahogni, egetræ og PVC
Vi er tilsluttet DVC og DIM

TOMMERUP VINDUET ^A/_S

A/S REG. NR. 189.722
ELLEHAVEN 2 · DK-5690 TOMMERUP · TLF. 63 76 61 10 · FAX 63 76 61 11

20 82 77 71
Tommerup

Årets sportspræstation 2023

Mie Borg

Af Mie Borg

Jeg hører ofte sætninger som:

- Fatter ikke du gider bruge alt din tid i den svømmehal!
- Der er vel andre end dig i den forening?!
- Husk nu at pas på dig selv!
- Du skal også sørge for at gøre noget for dig selv!

Mine svar lyder som regel således:

- JA! – jeg bruger meget tid i den svømmehal, men I ved da, hvor I altid kan finde mig!
- JA! – Der er andre end mig i klubben for uden dem havde jeg ikke muligheden for at være en del af den!
- JA! – Det gør jeg også, jeg slapper af i klor dampe!
- JA! – At se andre få succes giver mig energi til alle de andre ting, jeg også når!

Man kan være nødt til at give afkast på andre ting ved, at ens frivillige arbejde fylder så meget, men det giver så meget igen og det giver energi og glæde ved at se andre lykkedes.

Jeg kan møde unge mennesker i byen og udenfor byen der kommer og siger, er du ikke Mie? Du lærte mig at springe fra 3 meter vippen eller var det ikke dig, der lærte mig at være tryk i vandet, da jeg ikke turde være i det store bassin eller kan du huske det hovedspring, hvor jeg landede på ryggen i stedet for maven?!

Det kan også være sætninger som: Jeg har sagt til min kæreste at når vi for børn, så skal vi finde dig, da du skal lære vores børn at svømme. Disse sætninger varmer da en om hjertet og så ved man,

Når man lige har slået alt og alle i 50 meter Fly, og det ikke var ventet.

at det ikke er spild af tid, de timer man har lagt i foreningen.

Jeg startede selv med at svømme i Tommerup som helt spæd, gik på familieholdet sammen med min mormor og det medførte, at jeg som ung pige blev hjælpetræner og efterfølgende træner i Tommerup Svømmeklub. Jeg holdt en pause med trænerjobbet på et tidspunkt, men da jeg selv blev mor, syntes min mormor, at det eneste rigtige var, at melde mit barn til svømning, når jeg selv havde haft så mange gode timer i det bassin.

Så vi startede på et babyhold og det endte med, at jeg overtog holdet, da træneren stoppede, og selvom min egen datter rykkede videre fra babyholdet, blev jeg hængende som træner. Da min datter på et af de andre hold sagde hun kedede sig til svømning, kunne jeg enten være en af de forældre, der klagede på min datters vegne eller en af de forældre som så bidrog til klubben med min viden og på den måde fik jeg et hold mere og så et hold mere og i dag, har jeg så hold på flere forskellige niveauer.

I dag er jeg træner for mini-vandpolo. Det er et hold for små vandpolospillere som lige skal lære basistingene inden de skal over i det store bassin og være med. Jeg har et hold for børn med særlige behov, et voksenhold, her er der både nogen der kan svømme og også dem, som skal lære at svømme crawl. Det er meget individuelt hvad der skal arbejdes med og nogle kommer bare for at svømme efter et program. Derudover er jeg også træner for Tommerup Svømmeklubs konkurrence hold.

Udover det så kommer jeg gerne forbi svømmehallen når jeg ikke selv har hold og giver en hånd med på de andre hold. Det gør jeg ofte, hvis der er en svømmer som har nogle udfordringer f.eks. en svømmer som træneren ikke lige kan få i vandet eller forældre som forstyrrer med at undervise fra den anden side og de kan altid tilbydes et hold at træne. I en frivillig forening mangler der altid hænder.

Hvert eneste hold og hver eneste udfordring giver mig energi og det er udfordringer, som jeg syntes er spændende at

give sig i kast med. Jeg glædes når jeg kan se tingene lykkedes for dem som kommer i Svømmeklubben, om det er børn, unge, forældre på kanten eller bedsteforældre.

Jeg glædes ved at se sammenholdet på Tommerup Svømmeklubs konkurrencehold. Svømning er kendt for at være en sport for den enkelte, men Tommerup Svømmeklubs konkurrence hold, kan noget med sammenhold fra den yngste til den ældste og alderen ligger fra 8 – 21 år. Alle er der for hinanden og det varmer at være vidne til.

Skal jeg ikke ud til stævne med konkurrenceholdet, er jeg at finde på tilskuerspladserne når klubbens 1. divisionshold spiller vandpolo kampe. Mange af seniorspillerne i klubben har jeg selv trænet og det gør det ekstra sjovt at følge dem. Jeg har efterhånden kendt mange af dem, siden de startede i det lille bassin og nu er de blevet herre eller dame seniorspiller i klubben.

For nogle år siden fik jeg en svømmer med et udviklingshandicap. Jeg meldte svømmeren til en prøvetræning som Parasport Danmark reklamerede med og vi tog til Esbjerg og svømmede. Svømmeren kom med på Speciel Olympicholdet og efter et par samlinger kom svømmeren tilbage med hjemmestøtelse. Jeg kontaktede svømmekonsulenten i Parasport Danmark og udtrykte min undren over, at man som landshold ikke prioriterede at sætte vendeflag op over bassinet, når der svømmes rygcrawl. På den måde svømmer, svømmerne ikke ind i kanten, det er banal viden på sådan et niveau. At jeg havde ytret mig, gjorde nok til, at Parasport Danmark huskede mit navn og engagement, da de stod og manglede en landstræner til holdet hen mod Speciel Olympic World Games i Berlin her i år.

Siden februar 2022 har jeg været landstræner for Parasport Danmarks Speciel Olympic hold, som er et bredde hold for svømmere med et udviklingshandicap på konkurrence niveau.

Dette hold har træningssamlinger 4 gange om året. Det foregår i weekender

Årets sportspræstation
Lions Club Tommerup kvitterer
for den flotte indsats med en
præmie på 5.000 kr.

Bygge & Anlægsarbejde

- Total ejendomspasning ● Vicevært
- Bygningsvedligeholdelse
- Anlægs- og Belægningsarbejde

Ring for uforpligtende tilbud
Kim Bruun Petersen · 22 15 37 59
Skolevej 26A - 5683 Hårby

www.linieservice.dk

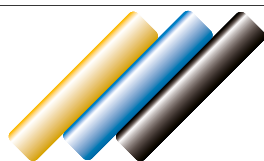

Sortebrovej 3	Tommerup	64 76 33 83
Tallerupvej 22	Tommerup St.	64 76 16 12
Søndergade 5	Glamsbjerg	21 75 33 83
Bredgade 32	Aarup	24 75 33 83

Åbningstider (også uden tidsbestilling)

Mandag-Torsdag	kl. 8.30-18.00
Fredag	kl. 8.30-17.00
Lørdag	kl. 8.00-12.00

www.haar-saksen.dk

DANSK·PE·SVEJSNING AS

PLASTSVEJSNING

På Energivej 9, 5492 Vissenbjerg · Telefon 64 47 28 00
info@danskpesvejsning.dk · www.danskpesvejsning.dk

Behandling på dine præmisser

Karlinnas

Kranio Sakral Terapi
Massage. Infrarød sauna
Healing. Håndlæsning

„Jeg kan kun sige, hvis du ikke har været i Karlinnas kyndige hænder, så skynd dig at få bestilt en tid, for det er simpelthen fantastisk, hvad hun har gjort for mig og min krop.“

Karlinna Frederiksen
Fuglebakken 3 · 5690 Tommerup
Tlf: 26 83 01 31
Karlinnas@outlook.dk

www.karlinnas.dk

OPTIMUM

Ventilation

Optimum Ventilation A/S er specialiseret
i alle former for ventilation- og klimaløsninger

Optimum Ventilation A/S

T +45 8172 7120
E info@optimum-ventilation.dk
W www.optimum-ventilation.dk

Altid et hår bedre
Dame- og herresalon
Farver og striber
Kvalitet betaler sig
Kendte hårprodukter
Ring og bestil i god tid

kjær

hair design
v/ Lene Kjær Andersen

64 75 14 17

Kroggårdsvej 9 · Brylle · 5690 Tommerup
Onsdag lukket

og så er jeg ude i løbet af året til nogle klubber og se på svømmere til holdet eller give sparring til de trænere, som har mennesker med et udviklingshandicap i deres klubber.

Inden jeg sagde ja til denne opgave, måtte jeg hjem til familien og lige snakke om, at dette ekstra frivillige arbejde indebar, at jeg lige måtte tage lidt flere dage ud af kalenderen. Men de ved, at klor dampe gør mig godt, så der var fuld opbakning til dette også. Derfor endte jeg også med at bruge 14 dage af min sommerferie i Berlin til Special Olympic World Games sammen med andres unge mennesker og jeg har slet ikke fortrudt det valg.

Speciel Olympic World Games er et bredestævne for idrætsudøvere med udviklingshandicap. Deltagerne har ikke fysisk handicaps, men er i hverdagen afhængig af særlig pædagogisk støtte.

7000 deltagere fra 190 lande dystede indenfor 26 forskellige sportsgrene og 68 danskere var udtaget og 20 trænere/holdledere.

Stævnet afvikles hvert 4. år og jeg må indrømme, at det var en fantastisk oplevelse, også som træner at se mennesker med forskellige udviklingshandicap mødes og have et sammenhold om deres sportsgren til trods for, at de ikke altid lige kan tale sammen, da de ikke taler samme sprog. Det er så livsbekræftende.

Det er et stævne, hvor inklusion er hovedtemaet. Det gælder om at være med, men når man nu skal svømme mod andre, vil man da altid helst gerne komme først og det kom Danmarks svømmere også.

Planen for dette landshold er lagt, det skal udvikles efter Parasports Danmarks nye strategi og jeg glæder mig til at skulle være med til at arbejde hen mod endnu et Speciel Olympic World Games igen om 4 år.

Om det er i Tommerup Svømmeklub eller Landstrænerjobbet for Speciel Olympicholdet, så gør jeg dagligt brug af mine socialpædagogiske fagligheder og det har bestemt været en fordel for alle parter.

Lige meget hvad man gør af udvikling og tiltag vil det nok altid være Tordens skjolds soldater som trækker læsset og ligger mange timer i en forening. Jeg håber, at mit engagement bare kan smitte lidt af på andre, så de vil give en hånd med i en forening. Der kan altid gøres brug af flere hænder og man får så meget igen ved at give andre succes med det de sætter sig for.

At jeg har venner som til tider er trætte af, at jeg er svær at lave aftaler med, da

der mange gange kommer klorvand i vejen, eller der er en mail eller ti, eller en sms fra en svømmer eller forældre der lige skal svares på eller guides i den rigtige retning, forstår jeg udmærket godt. Men det er sådan mit liv er.

Der følger også trælse ting med alt det frivillige arbejde, men når jeg først er kommet i svømmehallen, så glemmer jeg det og så kommer jeg først i tanke om det igen, når jeg bliver mindet om, at jeg altid har så travlt. Når først jeg mødes med træneren, som jeg har konkurrenceholdet med, ja så overvinder det jo alle de trælse ting og vi har efterhånden taget mange skridt rundt om det bassin sammen i Tommerup. At have nogen i sit liv som både forstår og ved hvorfor det er jeg prioriterer at blive ved med at rende rundt om det bassin uge efter uge, dag efter dag, det er guld værd og gør det lettere at være i gang.

At jeg kan ligge alle de timer jeg gør i frivilligt arbejde både i Tommerup Svømmeklub og Parasport Danmark er kun fordi jeg er så privilegeret, at min familie hjælper mig med de ting jeg ikke kan nå i dagligdagen, som at slå min græsplæne, pudse mine vinduer, lufte hunden når arbejde og fritid ikke går op, samt køre mit haveaffald på genbrugspladsen, de inviterer på aftensmad, så er de også sikre på lige at se mig mere end 2 minutter og det skal selvfølgelig passe med jeg er færdig i svømmehallen.

Den hjælp er med til at gøre det muligt, at jeg kan sprede glæde hos andre mennesker i svømmehallerne rundt omkring både i Danmark og udenfor Danmarks grænser.

Jeg er taknemlig for de mennesker jeg har mødt, store som små i de mange år jeg har været en del af Tommerup Svømmeklub og over at Parasport Danmark fik øje på mig.

Jeg er meget ydmyg over at vinde denne pris, for jeg syntes jo ikke det jeg gør, er noget særligt. Jeg er jo bare mig og jeg giver bare tilbage til Tommerup Svømmeklub, som jeg jo selv er vokset op i og gav mig noget da jeg var barn. Tak!

Vi udfører alt indenfor smede- og maskinarbejde

Trævænget 12 · 5492 Vissenbjerg
Tlf. 64 47 23 57 · www.vm-v.dk · rh@vm-v.dk

KØKKENKÆRLIGHED DER HOLDER

Find masser af inspiration til
dit nye køkken hos HTH Ølgod.

Vi har et stort udvalg af køkkendesign,
bad og garderobeløsninger.

www.hth.dk/butikker/hth-oelgod

HTH Ølgod

Peter Risborg

Indehaver | HTH Ølgod Viby

pris@hth.dk +45 51 21 23 42

KNARREBORG SMEDIE

v/ Karsten Pedersen - aut. gas & vandmester

VVS OG SMEDE- ARBEJDE UDFØRES

Vand

Solvarme

Varme

Blikarbejde

Naturgas

Smedearbejde

Tlf. 64 76 13 13

Møllebakken 15 · 5690 Tommerup
Biltilf. 20 46 86 10

REGNSKAB OG RÅDGIVNING

www.fer.dk

- Køb eller salg af virksomhed
- Generationsskifte
- Skatterådgivning
- Økonomisk rådgivning
- Regnskabsmæssig assistance
- Revision

☐ KONTAKT OS FOR EN UFORPLIGTENDE SNAK

FYNS ERHVERVSREVISION
Statsautoriserede revisorer

Østre Stationsvej 43, 1. tv · 5000 Odense C
Telefon 66 12 14 77 · ls@fer.dk

LEH-SERVICE og MASKINUDLEJNING

64 76 23 13

**Møllebakken 15
5690 Tommerup**

GRATIS STARTGEBYR · SPAR FRA KR. 500,-

**FØRSTE
MDR. 99,-**

Fin Form Tommerup · Fin Form Bellinge · Fin Form Odense

fin form
motion med glæde

Læs mere på
finform.dk

*Verninge
BlomsterCenter*

Verninge Blomster Center
Hesselhoved 4 · 5690 Tommerup
Tlf. 64 75 18 13

Traditionelt binderi
Alternativt binderi
Begravelses binderi
Brudebuketter
Kistebuketter
og meget mere...

www.verningeblomstercenter.dk

Brændholt hundebane

Når en idé bliver til kæmpe succes!

*Karen Sølvtoft
Stifter af Brændholt hundebane*

Vi er en familie der alle har en kæmpe passion for hunde og hundetræning, en aften rundt om middagsbordet gik snakken som altid om hunde, træning og de ønsker og drømme vi havde for et sted til vores hunde at boltre sig, og som altid er der ikke langt fra tanke til handling i vores familie.

Vi startede med at tegne alle vores drømme og derefter gik vi ellers i gang med at realisere vores tanker, alt gik slag i slag og banen begyndte at tage form, efterhånden som det hele begyndte at tage form og blev synligt for dem der kom forbi os, så begyndte folk at stille spørgsmål indtil projektet, flere spurgte om man kunne få lov at leje sig ind, og i starten gled vi lidt af på de mange henvendelser, men efterhånden som interessen voksede gik det op for os at vi virkelig havde skabt noget som mange havde drømt om til deres hunde.

“Vi føler virkelig vi har skabt et lille perfekt frirum til alle hunde”

*Karen Sølvtoft
Stifter af Brændholt hundebane*

Så vi begyndte at se på hvordan kunne vi sørge for at mange flere kunne få glæde af vores skønne hundebane, og nu her 2 år efter kan vi se hvordan Brændholt hundebane er blevet en kæmpe succes.

Brændholt hundebane

Brændholt hundebane er stedet hvor hundeejere kan træne med deres hunde i trygge omgivelser, eller bare give hunden et frirum til at lege.

Hundebanen er et kæmpe areal på 1 ha, alt er heget ind så både små og store hunde er sikret ikke at kunne løbe udenfor.

Området indeholder både et område med vild beplantning hvor hunden kan komme til at snuse sig frem i ro og mag, store vidder hvor der virkelig kan blive løbet på, masser af rekvisitter og forhindringer som kan bruges til at træne agility, balance eller kropskontrol.

Så på hundebanen kan du altså nyde samværet med din hund uden at blive forstyrret af andre, der er ro og tid til fordybelse, eller invitere alle hundevennerne, så kan der blive leget mens I selv kan sludre løs over en kop kaffe.

Det er muligt at booke en time eller flere, man kan deles om det og mødes med sine hundevenner eller bare have det hele for sig selv. Vi kan konstatere at banen er blevet en kæmpe succes, og vi glædes hver dag over at have skabt dette fristed til byens hunde.

Book banen på: www.hundehaller.dk
eller på tlf.nr. 22 35 67 04

**RØD
HVID
JUL.**

Glædelig jul til dem,
der kan deres håndværk.

OFFICIEL PARTNER FOR DBU'S HERRELANDSHOLD

STARK Tommerup
Møllebakken 34 · 5690 Tommerup
Tlf. 6376 1200

 STARK
Sammen bygger vi professionelt

Mandag - fredag 6.30 - 17.00
Lørdag 9.00 - 14.00
Søn- og helligdage 9.00 - 14.00

Nårup Pladeindustri A/S

Nårup Pladeindustri A/S tilbyder total løsninger inden for tyndpladebearbejdning.

Vores kompetencer omfatter:

- Revolverstansning
- Kantbukning
- Svejsning
- Boltsvejsning
- Punktsvejsning
- Laserskæring

Vi arbejder med alle metaltyper herunder dekaperet plade, aluminium samt rustfri stål.

Nårup Pladeindustri A/S
Neversvej 33, 5690 Tommerup
Tlf. 64 75 10 84

www.naarup-pladeindustri.dk

FJELSØ

Komplette facader
i glas, aluminium og stål

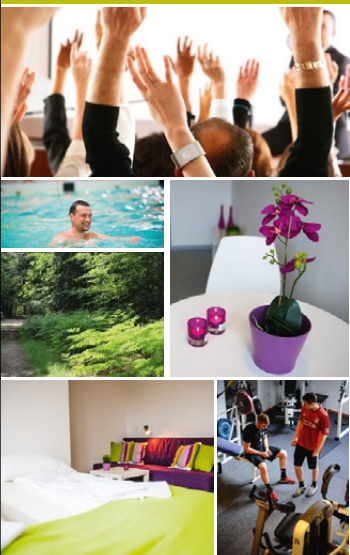
Fjelsø Alu Facader A/S
Emil Neckelmanns Vej 15C · 5220 Odense SØ · Tlf. +45 7211 9100

Møbler
Design · Produktion

Levende
savværkshistorie!

Grambovej 28 · DK-5690 Tommerup
Tlf. +45 64 76 12 44 · Fax +45 64 76 12 15
www.naarup-savvaerk.dk

Centralt på Fyn
- tæt ved afkørsel 53

**OVERNATNINGSMULIGHEDER
i FYRTÅRN TOMMERUP**

Med sin skønne beliggenhed i skovkanten tilbyder centret en helt særlig kombination af og synergi mellem idræt, natur og kultur

Nyrenoverede værelser
Selskabslokaler
Mødelokaler
Café

2 Idrætshaller
Svømmehal
Fitness Center
Bibliotek

FYRTÅRN TOMMERUP
Tøllerupvej 85 · DK-5690 Tommerup · Tlf. +45 6376 7570 · info@fyrtorn.dk · fyrtorn.tommerup.dk

Danske Fragtmænd

Totaldistribution
Kurér · Hellæs

**Palle Holmegaard
Transport A/S**
C.F. Tietgens Boulevard 12
5220 Odense SØ
Tlf. 65 98 18 00
booking@palleholmegaard.dk

82 nye skønne byggegrunde i Tommerup St.

Af Jane Colbe Riddersholm

Ledende ejendomsadministrator / Property Manager

Appegrunden ved Tallerupsøerne er et sandt paradis for børnefamilier, da der gennem den nye udstykning går grønne stisystemer og har man få minutter til både skole, børnehave, svømmehal, boldbaner, indkøbsmuligheder og meget mere.

Der er mulighed for at købe en grund, hvor der er plads til drømmeboligen og samtidig få en størrelse have hele familien kan drage nytte af, hvad enten det er drømmen om en stor terrasse eller fodboldbane i haven, så kan den indfries her. Du kan bygge lige det drømmehjem, der er perfekt for din familie. Vælg et typehus, der passer til jeres behov, eller få opført en arkitekt-tegnet bolig – du bestemmer helt selv, hvem der skal tegne og opføre jeres nye hjem. Byen passer perfekt til de familier der ønsker højt til himlen og drømmer om at bo tæt på skøn natur i en velfungerende by. Ved at bygge en ny bolig på Appegrunden vil du have et stort skovområde i 'baghaven'. Her er det muligt at være aktiv i form at cykle, løbe og gå langs stierne.

Tommerup St. er velfungerende, og byder på alt hvad der skal bruges i dagligdagen. Byen har gode indkøbsmulighe-

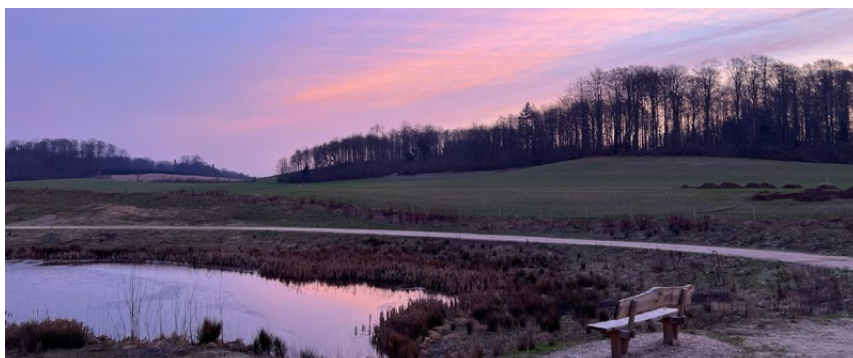
der, egen skole, sportshal, svømmehal og meget mere i et område, der både er tæt på skov og by. Det er nemt at komme til og fra byen med kollektiv trafik i form af bus og tog.

Appegrunden er et godt og trygt valg, hvis du leder efter den perfekte byggegrund i naturskønne omgivelser og samtidig tæt på byen.

Vælg imellem 82 byggegrunde i Tommerup St. på mellem ca. 700 og ca. 1.400 m², hvor du får udsigt til at bo godt. Uanset om du foretrækker, at dit nye hjem skal have ét eller to plan, har du mulighed for at bo naturskønt men samtidig i en velfungerende og god satellitby i vækst.

I etape 1 udbydes der 38 grunde som efter godkendelse af lokalplan er klar til byggemodning, og efterfølgende klar til overdragelse. Den efterfølgende etape bliver byggemodnet i takt med at grundene sælges. Læs mere og se ledige grunde på www.appegrunden.dk.

Alt i små og store maskiner til professionelle & private

GMC sælger og servicerer alle maskiner til Landbrug, Entreprenører samt Have & Park til det professionelle erhvervsliv, offentlige institutioner samt private.

Glamsbjerg Maskin Center

Toftegaardsvej 2 · 5620 Glamsbjerg
Tlf. 64 72 14 60 · www.gmc-fyn.dk

HØJFYNSHUSET

DIT LOKALE KLINIKFÆLLESSKAB
INDENFOR SUNDHED OG
VELVÆRE

FODPLEJE

NADA

MASSAGE

VOKS

www.hojfynshuset.dk
Skovstrupvej 2A, 5690 Tommerup

Det lokale arkiv & Lokalhistorisk forening for Broholm - Brylle - Tommerup & Vemming Sogne

Åbent

Hver mandag formiddag kl. 9-12
Åbent 1. lørdag i måneden kl. 10-12

Lukket

i juli og december
og på helligdage

Ryttergade 3, Brylle
Tlf. 64 75 13 00

Arkivet-5690@pc.dk
www.tommeruparkiv.dk
Facebook: lokalarkivet5690

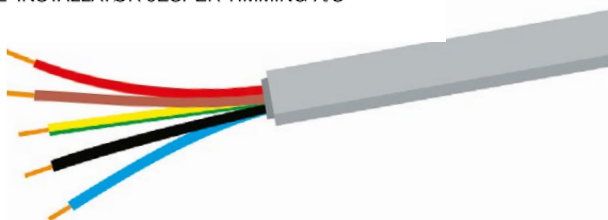

Pia Beck Larsen
Bjelkevej 9
5690 Tommerup

Tlf. 20 66 13 80
pia@poetry-blomster.dk

www.poetry-blomster.dk

G.E. ELECTRIC
AUT. EL-INSTALLATØR JESPER TIMMING A/S

- HUS-installationer • Industri-installationer
- Automatik • Rep. af hårde hvidevarer

Fax 64 76 15 39
Tallerupvej 36 - 5690 Tommerup

64 76 15 05

PIZZA PALERMO 3

Skolevej 14
5690 Tommerup

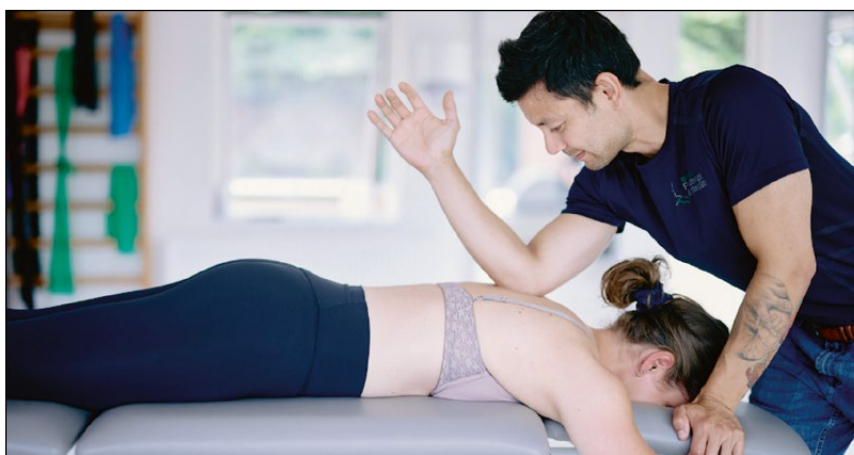
Åbningstider:

man.-fre. 16.00-21.00
lør.-søn. 15.00-21.00

Ring og bestil på:
64 76 18 00

Du kan også
nyde din pizza og
grillmad hos os.
Vi har 30
siddepladser.

www.pizzapalermo3.dk

**Tommerup
Fysioterapi
& Osteopati**
- fordi du kun har én krop

Tommerup Fysioterapi & Osteopati

Lindealle 35-37
5690 Tommerup
Tel. 64 76 18 34

mail@tommerup-fysioterapi.dk
www.tommerup-fysioterapi.dk

**Solceller
Privat & Erhverv**

Højeløkkevej 18B
5690 Tommerup
Middelfartvej 11E
5000 Odense C

Tlf.: 63 76 60 90
kontakt@sikker-el.dk
www.sikker-el.dk

*En sikker forbindelse
med kunden i centrum*

Danmarks dejligste havefest i Tommerup

Af Forfatter Forfattersen
Titel / relation

August måned er havefest måned i Tommerup. Her kommer folk fra nær og fjern i kommunen for at mødes i Manegårdens skønne have, til god musik – børnelegeaktiviteter – dans – mad og drikke og ikke mindst fælles hygge for hele familien.

Og det er hyggeligt – og gratis – at deltage i havefesten der nu har 9 år på bagen. Det startede som et koncept i hele Danmark i 2013, hvor sangeren Rasmus Nøhr (og lidt senere kom bandet Zididada også med) tilbød at spille rundt i Danmark, i mindre skala, helt gratis, mod at overskuddet fra øl og madsalg.

I dag findes der 4 byer (1 i Sjælland – 1 i Tommerup, og 2 i Jylland) der stadig

benytter navnet ”Danmarks dejligste havefest”, men Rasmus Nøhr er i dag ikke en del af konceptet mere siden 2017.

Det er Tommerup Rideklub der står for arrangementet, hvor 80 store og små sponsorer sørger for at arrangementet kan finde sted. Kjeld Frederiksen, der er koordinator for arrangementet, udtaler at de er dybt taknemmelige for den store og loyale støtte der er ydet til arrangementet igennem årene. For at lave fest til 2000-2500 gæster forløber nemlig ikke helt af sig selv.

Allerede i september begynder forberedelserne til næste års arrangement, hvor der startes med en hjælper-fest. De frivillige tæller efterhånden 70-80 hjælpe-

re som næsten er blevet en lille familie der årligt vender tilbage og troligt laver et stort stykke arbejde for at få et arrangement som dette op at stå.

Selve Render by (17 husstande) er også alle involveret med det store arbejde med at etablere parkeringspladser, skiltning og afskærmning, for ikke at tale om at byen bliver spærret af.

Det er altid spændende at se hvor mange der kommer, da festen er gratis, og andre arrangementer i området og ikke mindst vejret har meget at sige for til slutningen på dagen.

Næste år er der 10 års jubilæum, og der skal der atter spilles god musik, men Kjeld Frederiksen udtaler at der fintænkes hvad der skal til for ekstra at markere dette jubilæum for Danmarks dejligste havefest.

Overskuddet fra arrangementet går ubeskåret til Tommerup rideklub.

Kai Andersen's Eftf. A/S
64 75 12 59

**AUT. KLOAKMESTER
KLOAK- OG ANLÆGSARBEJDE
VOGNMAND
ALT INDENFOR TRANSPORT
KRAN- OG SPECIALTRANSPORT**

WWW.KAI-ANDERSEN.DK

TANDLÆGERNE BØGILD

V/ Anne Bøgild

Lindealle 16
5690 Tommerup st.
Tlf. 64761400
www.tandlaegerne-boegild.dk

NIPA ApS
ELLEHAVEN 11
5690 TOMMERUP
TLF. 64 75 14 08

*Gladelig jul og
godt nytår*

Verninge Forsamlingshus

Bente Sørensen
Værtinde

Fuglekildevej 19 · Verninge
5690 Tommerup
Tlf. 26 39 32 33
bente@verningeforsamlingshus.dk

*Kvalitet, service
og gode minder*

Fuglekildevej 85 · 5690 Tommerup
www.verningeforsamlingshus.dk

ENTREPRENØR ApS

TLF. 42 14 45 54
www.mm-ent.dk

Jord - Kloak - Anlæg - Nedbrydning

*Både private
og erhverv*

- ✓ Parcelhuse
- ✓ Lejligheder
- ✓ Kontorer
- ✓ Erhverv
- ✓ Institutioner

v/vinduespolerer Michael Bønke
Kroggårdsvænget 13, Brylle
5690 Tommerup
E-mail: suverenpolering@pc.dk

- Ring og få en suveREN aftale...
Tlf. 4027 2703

*Vi ønsker alle en glædelig jul
samt et godt nytår*

REMA 1000

Discount med holdning

Tommerup St.

Tallerup Antikvariat

Tallerupvej 19, Tommerup St.
tlf. 28 19 38 50

Fag- og skønlitteratur
Blade, tegneserier & tidsskrifter
og vinylplader
Landbrugslotteriet & Varelotteriet
frydenborg@privat.dk

Eventyr i de Schweiziske Alper

Af Josephine Schmidt Reimann
Udlandssemester på ZHAW School of Management and Law, Schweiz

Oeschinensee, en sø med omkransende Alper.

Jeg skal ikke langt ud på landet før jeg kan høre de berømte ko-klokker fra de famøse schweiziske køer. Efteråret hernede bliver fejret med en særlig mindeværdig begivenhed, Alpabzug. Den schweizisk efterårstradition markerer slutningen på sommeren og starten på efteråret. De lokale landmænd fører deres flokke af køer ned fra bjergene, klæder dem på med smuk hovedbeklædning fyldt med blomster, og går stolt sammen med køerne gennem landsbyerne mens lyden af de kæmpe koklokker overdøver alt andet. Smil, vink og klap flyder igennem de små gader og stræder, og jeg kan fornemme køerne har en stor værdi og betydning for schweizerne – en tradition som går langt tilbage.

Hverdagene er mindre fyldt med køer og mere med projektorienteret opgaver og en stor balje med kaffe. Al min undervisning foregår rundt omkring i den levende by Winterthur, der er på størrelse med Odense. Klokkerne ringer ind til timen, og jeg går med hastige skridt mod lokalet. Jeg får undervisning i lederskab, virksomhedsetik, menneskerettigheder samt i forholdet mellem Schweiz og den Europæiske Union. Samarbejdet med

internationale medstuderende har udvidet min horisont og lært mig at forstå forskellige kulturelle tilgange og perspektiver. Bag tavlen står vores undervisere, som er klædt i skjorte og blazer og foretrækker at blive formelt tiltalt ved efternavn.

En weekend hopper vi på toget fra Winterthur, den søde forstad til Zürich, mod Ebenalp, toppen af Appenzell alperne. Toget snurrer sig rundt i landskabet, med fritgående græssende køer med solen bagende ned på dem. Efter to timer i toget nærmer vi os alperne, og de er intet mindre end betagende. Alperne omkranser byerne som naturens beskyttende vogtere, og de får en til at føle sig lille og ubetydelig. Udsigten over byen og Alperne ligner front-papiret på en plade schweizisk chokolade. Intet mindre. Det er min første vandretur i alperne og jeg udforsker turen med mine venner herfra. Vi ender ved en fejl med at tage bagru-ten til den populære Aescher Restaurant, hvor vi senere finder ud af, at fem mennesker er omkommet året forinden. Det går op for os, at vi har begivet os ud på en mere besværlig og hårdere rute end forudset og vores ben føles som smør

den næste uges tid. For enden af bjerget befinder sig en idyllisk sø, Seealpsee, som vi tager os en hurtig og kold dukkert i.

Det er svært at beskrive min oplevelse i Schweiz på blot en side, og jeg ville virkelig opfordre alle, som har muligheden for det, til at besøge den smukkeste og mest centrale perle i Europa. Tusind tak til Lions Club Tommerup for at bidrage til en øjenåbner af et ophold som har givet mig så meget perspektiv og faglig læring samt personlig udvikling.

Alpabzug.

Tommerup Bys Fjernvarmeforsyning

Vi ønsker alle en varm jul!

www.tommerupbyfjernvarme.dk

Bar Nr.7

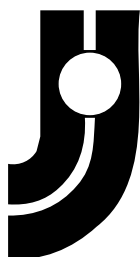

Åbent: Torsdag fra kl. 19 samt
Fredag kl. 15-18

KJÆRSGAARD

Vesterlaugsvej 7, Brylle
www.ferie-fyn.dk

Ring for et uforpligtende tilbud

Hans Juel Jensen
VOGNMAND & ENTREPRENØR
AUT. KLOAKMESTER

Dannesbovej 54 · 5690 Tommerup
Tlf. 65 96 19 26 · Fax 65 96 27 26

♣ Alt i entreprenørarbejde udføres	♣ Multitrækkere	♣ Bortkørsel af al affald
♣ Træfældning	♣ Kranbiler med grab	♣ Affaldscontainere
♣ Nedbrydning	♣ Traktor med fejekost	♣ Kørsel m. køl/frysegods (kødfærg)
♣ Udgravning og planering	♣ Minigravemaskine/gravemaskine	♣ Sneoprydning
♣ Omfangsdræn	♣ Kranbil - op til 68 tm	♣ Farlig godstransport
♣ Alt i flisearbejde	♣ Gummiged	♣ Levering af grus/sten/skærver/flis

www.juel-jensen.dk · post@juel-jensen.dk

TOMMERUP FORSAMLINGSBUS KIRKEBJERG

Hyggelige lokaler
Altid til tjeneste

Henvendelse på værtens
tlf. 21 83 82 21

Holst Begravelser

Bedemand
Tommy Holst
Tværvej 11
5690 Tommerup

Tlf. 40 18 16 64
holstbegravelser@gmail.com
www.holstbegravelser.dk

BRYLLE FORSAMLINGSBUS

www.brylle-forsamlingshus.dk

Vi ønsker alle en
Glædelig Jul samt
et Godt Nytår og
tak for støtten i det
forløbende år
håber at vi ses i
det nye år

Udlejning:
info@brylle-forsamlingshus.dk
Tlf. 64751657

En kanetur

Erindring skrevet af Elisabeth Gehlshøj

Elisabeth blev født i Nårup Skole 20. maj 1889 som datter af Johanne og Sofus Nielsen, lærer i Nårup Skole.

Som lille pige oplevede Elisabeth en kanetur, hun aldrig glemte, og som stadig stod klart for hende, da hun mere end 50 år senere nedskrev beretningen. Turen gik fra Nårup Skole til Verninge Sydmark i mørke og snefog, flere gange kørte kanen af vejen. Ved at se på et stærkt snevejr, marts 1955, kom jeg til at tænke på et andet snefog vinteren 1895. Der skulle være bryllup nede i Bregnemose, og mine forældre var bedt med. Søster Erna skulle passes henne hos bedsteforældrene, og jeg, som ellers boede henne hos dem, skulle være ved vor nye pige Anna Jørgensen,ovre i skolen. Det var meget interessant for mig, for Anna havde en æske med fødselsdags- og konfirmationskort, og dem skulle jeg se. Erna blev kørt i barnevogn hen til bedstefaders. Der blev talt om, at sneen fæg, men at den ikke faldt så tæt, og om der nu kom kane efter far og mor, og om alt det overtøj de måtte have med.

Så kom kanen med bjælder på hestenes seletøj og med mange tæpper i vognen, et var sort og rødternet.

Jeg stod i dagligstuen og kiggede ud men glædede mig kun til, at de skulle køre, så Anna og jeg kunne få en hyggelig stund med at se på de flotte kort. Så kørte de, og længe kunne vi høre bjælderne.

Anna spurgte, om vi ikke skulle blive i køkkenet, der var så rart ved komfuret, det ville jeg gerne og krøb op på tørvekassen.

Anna lavede kaffe, og vi så på kort og drak kaffe og havde det dejligt. Vi blev forskrækkede, da det pludselig bankede hårdt på køkkendøren, og vor ny nabo P. Petersen trådte ind – lignende en julemand eller rettere en snemand.

Henvendt til Anna sagde han: ”Passer du børn, jeg troede du var ene hjemme”. Han begyndte at fortælle, hvorfor han var kommet. Deres tjenestepige Marie havde besøg af en Odensepige, og hun ville så gerne ud at køre i kane, det havde hun aldrig prøvet.

P. Petersen havde bestemt at køre pigerne en tur, og så havde han tænkt, Anna skulle med. Anna forsikrede, at hun

ikke kunne tage med, selv om jeg kunne komme ind til P. Petersens kone, og at den tur måtte være til en anden gang. Jeg sagde straks, at jeg ikke ville ind til Marie P. Petersens, jeg ville se på kort.

P. Petersen spurgte, om jeg ikke ville med på kanetur, det var blot en lille sviptur, vi kom tilbage til kortene snart. Jeg ville egentlig ikke med, men de talte så meget om ”den korte tur”, og at jeg var for stor til at være sådan og sådan, når Anna gerne ville.

Da Petersen kom med kanen, havde Anna fået betænkelighed. Hvad der blev sagt til hende, forstod jeg ikke, men hun græd stille, mens hun pakkede mig så forfærdeligt ind i sjaler.

Anna var 18 år, jeg tror de drillede hende med, at hun ikke var selvstændig nok.

Vi kom op i kanen, og jeg kom ned i en fåreskins fodpose. Det var en tortur, jeg blev stoppet helt ned, så hovedet ikke engang var over posen. Det ville jeg ikke finde mig i og sagde, at det lugtede af træskostøvler og kostald. Så fik jeg at vide, at jeg var uartig, og der taltes om, at det var fordi jeg blev forkælet af bedsteforældrene. Anna dæmpede hele tiden på talen og sagde, at jeg ikke var værre end andre børn. Da Anna sagde det, tænkte jeg, at hun sikkert var et af de bedste mennesker, der fandtes. Jeg holdt torturen ud for hendes skyld, en lille tid, men så blev det for drøjt og jeg forlangte på det bestemteste at komme ud af posen. Odensedamen sagde, at de aldrig skulle have haft sådan en forstyrret unge med. Så blev jeg uartig og sagde, at Anna og jeg aldrig skulle have været med, men blevet hjemme og set på de vidunderlige kort. Imens al den sludren gik for sig, sneede det ganske tæt, jeg tror P. Petersen havde vanskeligt ved at se frem på vejen. Anna spurgte, om vi snart skulle vende om, men det blev der kun leet af. Anna har senere fortalt mig, at da blev hun klar over, at de kørte efter noget bestemt.

Hvor kørte vi så hen? En hel mils vej til Verninge Sydmark!

Vi standsede uden for et meget gammelt, langt bindingsværkshus, der boede P. Petersens tjenestepiges forældre. Anna så meget ulykkelig ud i lygteskæret og var

Elisabeth Gehlshøj, født Nielsen, 1889-1985, her mens hun skrev på sin bog ”Erindringer”. Bogen blev kun trykt i ganske få eksemplarer, hvor Lokalhistorisk Arkiv, Tommerup modtog et eksemplar ved udgivelsen i 1992.

så omhyggelig for mig, hun bar mig ind i huset. Vi kom lige ind i et køkken eller bryggers uden først at komme ind i en forstue. Der var et stort åbent ildsted med en masse brændestykker ved den ene side. Væggene var hvidkalkede, og pudset skallede af i store flager. Det, der forundrede mig mest, var alle de støvler og seletøj og gamle forklæder, der hang på væggen, økser og save var der også.

Henne ved de små skæve vinduer stod et usselt bord med endnu uslere stole til. På bordet var bredt aviser, og på dem stod ituslåede, brugte kopper. Jeg væmmedes ved alt dette og trykkede mig ind til Anna. En væmmelig snavset, elskværdig hund, hoppede op og ned ad Anna og mig, så jeg til sidst forlangte, at Anna skulle bære mig.

Konen i huset var så snavset og uformelig – og lo hele tiden med sin tandløse mund – spurgte P. Petersen, hvad det var for en herskabsunge, han havde med. P. Petersen gjorde rede for, hvem jeg og de to damer var. En lang opløben knægt var vittig og sagde: ”Nå det er en degneunge”. Det blev der leet meget af.

Konen sagde, at nu satte hun kaffekedelen på, og så fløjtede Petersen og gned sig i hænderne.

Jeg så med forundring på, at der blev dækket kaffebord. Sådan en borddækning havde jeg aldrig set. De kopper, der stod på bordet, blev raget ned i en blikbalje, alle de gamle aviser, der lå på bordet, blev kastet på gulvet. Den lange knægt kom med andre aviser, der blev bredt ud på bordet. Dernæst blev der sat alle mulige kopper og krus frem, samt brækkede teskeer og en sukkerskål, der lignede en urtepotte. Jeg blev budt syltetøj på en underkop, men ville intet have. Jeg ville ikke sidde på stolene men på Annas skød.

Fælles Om. Økonomien

Middelfart Sparekasse i Odense er med dig, når de største økonomiske beslutninger i livet skal træffes.

Hos os får du en personlig rådgiver, som kender dig og din økonomi, og er til at få fat på. De bedste løsninger finder vi nemlig i fællesskab.

Læs mere på
midsp.dk/blivkunde

Dalumvej 54 B · midsp.dk/odense

Malermester

Louise Kohave

26395030

Teglhøjen 11
5690 Tommerup

Lkj@live.dk

Glædelig Jul

I denne skønne juletid ønsker DAMPA hele Tommerup en magisk jul fyldt med varme stunder, glæde og nærvær.

Rabatkode

Spar 15% på vores akustiske vægpaneler til hjemmet*

Brug koden: JULEAFTEN

Se mere på acousticsbydampa.com

*Rabatkoden er gyldig til og med 24/12-2023

Vind et vægpanel

Tilmeld dig vores nyhedsbrev og deltag i konkurrencen om et vægpanel**

Vinderen findes ved lodtrækning d. 16/1-24 blandt alle, som har tilmeldt sig nyhedsbrevet fra 1/12-23 - 15/1-24

** I størrelsen 600x1500 mm hvid

DAMPA®

Quiet design since 1951

Scan og tilmeld

Tommerup Tømrer- & Snedker ApS

64 76 10 75 · 81 75 10 20

**Tommerup
Tømrer & Snedker**

GLASARBEJDE · NYBYGNING
TILBYGNING · OMBYGNING
TAGARBEJDE · RENOVERING
Speciale: Døre og vinduer efter mål

Tallerupvej 49 - Tommerup St.
5690 Tommerup

“Blev du ikke spurgt om du ville have en annonce i Lions Club Tommerups årlige julehæfte: Jul i Tommerup, så send os en mail, så kontakter vi dig til næste år. Skriv til os på annonce@julitommerup.dk

Lions Club Tommerups julehæfte er udkommet trofast hvert år siden 1982 og støttes bredt af erhvervslivet i Tommerup og omegn. ”

AL AFFALD FJERNES

Med og uden grabbe.
Sten og grus
leveres.
Containere til
industri og
private udlejes.

Vognmand
ARNE NIELSEN

Brylle · Tlf. 64 75 14 15

Der var en forfærdelig lugt af snavset tøj, fedtlæderstøvler og meget andet ubestemmeligt. Jeg snusede hele tiden til Annas rene, stiftstrøgne forklæde for ikke at få kvalme.

Anna ville hjem, og jeg ville hjem!! Selskabet var misfornøjet med os. Igennem samtalen forstod jeg, at det var mig, ”der aldrig i livet skulle have været med”.

Jeg sad på Annas skød og blev så fornærmet, så jeg pludselig råbte ”fy”. Samtalen standsede, og den lange knægt sagde til Anna, om hun troede, at jeg var rigtig klog. For mig at forstå holdt Anna med mig, det gjorde hun måske slet ikke, men hun ville hjem med mig.

Hele selskabet stod uden om mig og skændte på mig. Hvad de sagde, kan jeg ikke huske, men deres ansigter og mine-spil kan jeg huske.

Endelig skulle vi så hjem. Det ramlede og skramlede med træsko og værktøj, som vi måtte forbi for at komme ud til kanen. En ridepisk faldt lige ned på Anna. Det var underligt at komme ud i et snevejr, hvor lygterne næsten ikke kunne skinne igennem.

Jeg skulle jo ned i posen igen – kanen var væmmelig kold og fuld af sne. Jeg græd stille over alt det ubehagelige. Anna var så god ved mig og blev ved med at sige, at vi snart kom hjem.

Det sneede tæt, og der blev sagt, vi skulde passe på mosen ved vejen. P. Petersen havde fået brændevin i kaffen, han sang: ”Den gang jeg drog af sted”. Marie og Odensedamen begyndte at blive betænkelige, da vi havde kørt en tid. Marie sagde, at hun kendte markvejen, der gik fra hendes hjem til landevejen ud og ind, men på den var vi ikke mere. P. Petersen sagde, at han nok skulle nå landevejen, det gjorde vi også, men måtte en lang tid køre på marken langs et levende hegn, der gik parallelt med landevejen – nåede så et led ud til landevejen. Al den fortrædelighed, der også var ved at komme ud af det led, har brændt sig i min erindring. I mange år efter drømte jeg om den tur og vågnede og var bange.

Det varede længe, inden vi kom gennem Verninge by. Jeg forstod godt på pigernes snak og til tider småskrigen, at det ikke var godt med orienteringen. P. Petersen var jo også ny mand i sognet.

Af og til snakkede jeg med nede i min pose og blev stadigt bedt om at tie stille. Odensedamen sagde, at jeg var utålelig, og Anna sagde, jeg var god nok – ah! – hvor Anna steg i min agtelse, jeg glemte helt at være bange for at nyde Annas ros.

Pludselig erklærede P. Petersen, at vi var kørt ind på en mark, i stedet for at dreje om ad Nårupgyden.

Anna begyndte at græde. Marie og Odensepigen var heller ikke glade, de stod ud af kanen. Marie fandt vejen og gik ved siden af hesten, til vi kom ud på alfarvej igen.

P. Petersen sang igen. Det sneede ganske forfærdeligt tæt, og lygterne hjalp ikke spor. En tid kørte vi roligt, indtil vi kom til Bankens gård – der holdt P. Petersen for meget til venstre af frygt for en dam, der lå til højre – det resulterede i, at vi kørte op i noget værktøj, der stod ved gården. Atter måtte de voksne stå ud af kanen og skubbe og mase for at få kanen på gleden igen.

Endelig kom vi hjem, og der var lys i dagligstuen. Anna sagde så meget om, hvor forfærdeligt det var, at mine forældre var kommet hjem før os.

Da jeg var kommen ud af posen, ville jeg ikke sige: ”Godnat” til selskabet – jeg syntes vel de havde drilllet mig nok. Det sidste, jeg hørte gennem det tætte snefog, var: ”forkælede unge”, da kanen kørte bort.

Da Anna bar mig op til gangdøren fra vejen, havde jeg en vag følelse af, at jeg skulle forsvare Anna og trykkede mig ind til hende.

At skildre det, der nu skete, er vaskeligt for mig. Alt gik så hurtigt og nervøst.

Min far rev døren op til entréen, og hans stemme lød meget vred. Anna gik forbi stuedøren og ud i køkkenet, for vi var rædsomt tilsnede og skulle børstes af. Der kom far og mor ud i deres selskabstøj og skændte på Anna. Jeg kan huske, at min mor sagde: ”Jeg har mistet to børn af lungebetændelse, skal jeg have flere sorger”. Anna græd, og jeg blev så vred på mine forældre, fordi de ikke kunne se, at Anna var så god. Til sidst begyndte jeg at snakke med, men blev hurtigt færdigt med det. Jeg fik ordre til at tie stille. De talte til sidst mere roligt, og vreden gik mere ud over P. Petersen, der havde taget os ud i det frygtelige vejr.

Imidlertid kom bedstemoder og tante Tine med Erna i barnevognen. De forundrede sig også over den ulydighed, Anna havde gjort sig skyldig i.

Uvejret stilnede imidlertid af både ude og inde. Formaningerne var ikke sagt

Kaneturen i 1895 foregik i en kane som på billedet. Her er den gamle kane udstillet ved et julemarked december 1991 i Danmarks Fugle Zoo på Skovvej ved Nårup. Drengen er Morten, søn af Hans Åge Hjerlesen, Fugleparken. Kjeld Smed tog billedet. Lokalhistorisk Arkiv, Tommerup.

med så vrede stemmer, men det varede længe, inden de holdt op. Stadigt vendte man tilbage til at tale om de to små drenge, der var døde af lungebetændelse. Anna lavede kaffe og smågrød. Da kaffen var drukket, skulle jeg igen pakkes ind i en mængde tøj. Der taltes om, at jeg skulle have et glas varm rødvin at sove på. Der taltes også om, at jeg godt kunne blive kørt i barnevognen hjem. Begge dele var dejligt og morsomt, og jeg glædede mig til køreturen og rødvinen.

Da jeg havde opnået disse goder, varede det ikke længe, før jeg sov trygt i bedstemoders seng.

Næste dag tænkte jeg på den uhyggelige kanetur og talte med Anna om de snavsede mennesker, vi besøgte. Anna bad mig om ikke at tale så meget om det, vi havde oplevet. Jeg ønskede at være vred på P. Petersen, men kunne ikke lide at far irrettesatte ham for den kanetur. Jeg følte tilfredshed ved at forstå, at P. Petersens kone ikke syntes om den snevejrstur. Der var noget, jeg ikke rigtigt kunne finde ud af, når de voksne talte om P. Petersen og hans tjenestepige. Jeg spekulerede meget på det, jeg hørte og fandt ud af, at P. Petersen holdt mere af sin tjenestepige end af sin kone. Helt forkert var det jo ikke, for om foråret fik tjenestepigen en lille pige, som P. Petersen var far til. Snevejrsturen til Sydmarken var mere end en fornøjelsestur for Odensedamen – det var for at tale med pigens forældre og betale forud for det besvær, der skulle komme. Se, det hørte jeg Anna fortælle købmandens pige, og jeg tænkte meget på det alt sammen.

Inde under det store runde bord i spise-stuen spekulerede jeg meget. Jeg syntes, mange voksne skulle have ”smæk”, P. Petersen skulle ikke have sin kane mere, og Odensedamen aldrig, aldrig på ferie mere. Købmandens pige skulle have mange smæk, for hun sagde: ”Hys, pas på, hvad du siger, hende der hører efter”, og så pegede hun på mig. Sådan sagde hun, når jeg fulgtes med Anna. Der var egentlig ikke andre, der var gode end ”Ib”, han kom altid ind til mig under bordet og lagde sig tæt ind til mig – jeg elskede den hund!

Base2Charge

Vær sikker på, at din familie kommer godt hjem fra juleferien

Base2Charge er en fynsk virksomhed der udvikler, producerer og sælger el-ladeløsninger til bl.a. virksomheder, boligforeninger og offentlige institutioner.

Vi gør ikke brug af abonnementer eller apps – betalingen foregår nemt og hurtigt via MobilePay, gængse betalingskort eller chip.

Prismodellen bygger på en refusion af indtægterne samt mulighed for prisdifferentiering – på den måde kan ladeløsningen danne grundlag for yderligere indtjening.

Base2Charge ønsker dig en glædelig jul

www.base2charge.com

DMS FODPLEJE & KLINIK
UDEKØRENDE FODPLEJE
FODPLEJE & ZONETERAPI

ÅBNINGSTIDER

MANDAG	LUKKET
TIRSDAG	08:30-15 & 20-21
ONSDAG	08:30-15
TORSdag	08:30-15
FREDAG	08:30-15

Book via www.dmsfodpleje.dk
4940 5158
Kildemaden 1
5690 Brylle

Tommerup Apotek

Åbningstider:
Mandag - fredag 9-17.30
Lørdag 9-12.30

Tallerupvej 24
5690 Tommerup
Tlf. 64 75 10 16
tommerupapotek.dk

Hvem ville du ønske boede tættere på dig?
Bor dine bedste venner, forældre eller andre kære alt for langt væk?
Tip dem om www.flytttilvestfyn.dk.

Bente Boe Grundsølg
Jennie Rødin-Nielsen Bosætning

FLY TIL VESTFYN
WWW.FLYTTILVESTFYN.DK

BRILLER TIL DEN DU ER

Q-udbetaling
Q-renter
Q-gebyr

TOMMERUP OPTIK
"HAR QUE FOR DETALJEN"
Tallerupvej 8 - 5690 Tommerup
Tlf. 64 76 10 13
info@tommerupoptik.dk

HAARBY OPTIK
"HAR QUE FOR DETALJEN"
Algade 49 - 5683 Haarby
Tlf. 64 73 10 18
info@haarbyoptik.dk

GRAFISK HUS ASSENS

Vi trykker på alt... *hæsten*

Tommerup Tryk · Vissenbjerg Tryk · Deslers Grafisk

Drejervænget 8 5610 Assens Erhvervspark Assens	Tommerup Tryk Tlf. 64 76 16 00 tt@tommeruptryk.dk	Vissenbjerg Tryk Tlf. 64 47 24 25 mail@vissenbjergtryk.dk	Deslers Grafisk Tlf. 64 71 48 09 info@deslers.dk
--	--	---	--

Afskaffelsen af juleaften blev en kæmpe succes!

Af Dyveke Dicte Borup-Raun

Baggrund

Det var den 23. september 2024 for 10 år siden, da folketinget stemte for afskaffelsen af julen. Efter den store succes med afskaffelsen af store bededag, synes folketinget, at det kunne være en god ide også at afskaffe julen. De så nemlig potentiale i afskaffelsen. F.eks. ville det være bedre for miljøet, da folk ikke vil bruge tonsvis af gavepapir, fælde millioner af grantræer og eksporterer gaver fra andre lande. Derudover ville det danske forbrug også nedsættes betydeligt. Mange partier fandt også julen ekskluderende, da Danmark gennem de senere år var blevet et mere multietnisksamfund. Med julens afskaffelse blev juleferien selvfølgelig også afskaffet, dog valgte man at beholde nytårsaften. Med mindre ferie øgede den danske arbejdskrafts produktivitet, hvilket viste sig gavnende for det dansk samfund. Der skulle nu heller ikke gives tillæg til folk, der arbejdede den 24. december og helligdagene. På mange måder viste afskaffelsen af julen sig at være en stor succes for det danske samfund og velfærd.

Ulemper

Dog havde afskaffelsen af julen ikke kun positive følger. Mange firmaer gik konkurs som følge af afskaffelsen af julen. Georg Jensen var et af de mange firmaer, der gik konkurs omkring juletid. Selvom Georg Jensen ikke kun solgte juleornamenter, kunne de ikke klare omkostningerne af den manglende indtjening i juletiden. Et andet stort firma, som gik konkurs, var kageproducenten Karen Volf, som lige så mange andre danske firmaer ikke kunne klare den manglende omsætning. Ifølge flere statistikker fra årene efter følte flere danskere, at deres fødselsdag også blev mindre speciel som følge af julens afskaffelse. Eksperter mener, at når danskerne kun har en gang om året til at få opfyldt deres ønsker, og få gaver bliver fødselsdagen hurtigt ødelagt, hvis de ikke lige får det, de ønsker sig.

Som protest mod afskaffelsen mødte 120.000 mennesker op på Rådhuspladsen i København den 24. december 2024 for at demonstrere mod afskaffelsen. 120.000 mennesker lyder måske af

meget, men det falmer lidt, da der for ca. 3 måneder side mødte en halv million mennesker op til fejringen af Jonas Vingegaards 9. Tour de France-sejrer på selv samme rådhusplads.

Julekalender og pynt

Men hvad skete der så med alt julepynten og ikke mindst julekalenderne. De fleste firmaer solgte deres julepynt til amerikanske firmaer. Desværre endte firmaerne stadigvæk med at miste penge, da de var nødt til at sælge det hele til en langt lavere pris en normalt, for at kunne komme af med pynten. De fleste danskere valgte dog at beholde deres eget julepynt for stadigvæk at holde en smule af juleånden i live. Julekalenderen kan forsat ses på TV2 Play og DR TV, men bliver ikke sendt i fjernsynet og der bliver ikke længere produceret nye. TV2 har dog gennem de sidste 8 år byttet julekalenderne ud med 24 indledende afsnit til knækancer showet.

De gode, gamle dage

Afskaffelsen af jule viste sig at være noget af det bedste, der er sket for det danske samfund i over 20 år, men må vi alle ikke indrømme, at vi savner den lidt? Savner vi ikke al julehyggen, duften af gran, de røde nissehuer, det glitrende gavepapir, smagen af kanel og smør og ikke mindst det ekstra, høje humør, alle har omkring juletid. Personligt kan jeg endda savne ting som, dengang jeg vandt mandelgaven i 2019, og selvom jeg ikke kunne lide marcipan, var der stadigvæk noget særligt over at vinde mandelgaven.

Sjov note

Statistikere viser, at spirituskørsels i december måned er faldet med 32%. Andre statistikker fra fitnesscentre landet rundt viser, at der kommer færre i fitness i januar måned, men der kommer generelt flere hele året rundt. Eksperter

Stilekonkurrence 2023

Vinderen blev: Dyveke Dicte Borup-Raun, som har skrevet "Afskaffelsen af juleaften blev en kæmpe succes!"

Andenpladsen gik til Jessica Gabriella Atodiresei-Dallerup, som har skrevet novellen "Den jul, der blev til en jul". Jessicas artikel kan læses på www.julitommerup.dk

Vinderstilen præmieres med 750 kr. og andenpladsen med 250 kr.

Tak til jer alle, som har deltaget.

mener, at det er, fordi folk ikke længere spiser en masse over julen og føler, at de skal tabe sig. "Der er flere folk, som de seneste år har set knækancer showet, end der nogensinde har set julekalenderne" Udtaler Lotte Lindegaard, som er programchef for TV2.

Fakta

1. En undersøgelse fra Danmarks statistik viser, at selvmordsraten omkring jul er faldet med 60%.
2. En undersøgelse fra 2033 viser, at kun omkring 15% af den danske befolkning fortsat fejrer jul.
3. En undersøgelse fra 2024 viser, at 95% af befolkningen synes, at afskaffelsen af julen var en dårlig ide.
4. En ny undersøgelse fra 2034 viser, at kun omkring 13% synes afskaffelsen af julen var en dårlig ide.

Kilder

www.danmarksstatistik/selvmoed/omkringjul.com
www.statistik/fjering/af/jul/2033.dk
www.afskaffelse/af/jul/sporgeskema/statistik/2024.dk
www.afskaffelse/af/jul/sporgeskema/statistik/2034.dk

Økologisk Gartneri Lykkesholm

Af Nina Jensen

Gartneriet Lykkesholm har produceret grøntsager siden 1994.

Det er 23 år siden (i år 2000) gartneriet blev lagt om til økologisk produktion, med dyrkning af økologiske grøntsager, direkte i jord.

Primært, fordi Michael Jensen (gartneri-ejer) gerne ville undgå at bruge sprøjtegift.

Siden da er det økologisk gartneri Lykkesholms sortimentet på producerede grøntsager vokset fra år til år og lige nu består det af flere forskellige slags, såsom økologiske agurker, tomater, specielle tomater, snack peber, auberginer og chili.

I år 2017 var Michael Jensen nomineret til Årets Økolog i en konkurrence, blandt Danmarks bedste landbrugs-økologer.

Bæredygtig tankegang

“Det er utrolig vigtigt, som økologisk producent, at komme så langt, som muligt hen imod en bæredygtig og CO₂-neutral produktion. Som økolog vil man jo helst arbejde med og ikke imod naturen, det er gartneriets holdning.

Økologi og samspillet med naturen er en passion for Michael Jensen, som også arbejder på at gøre Gartneriet CO₂- neutralt på sigt (nu er CO₂-niveauet sænket med 75% af, hvad der var brugt i 2007). Gartneriet har også etableret sit eget halmfyr til delvis erstatning af naturgas.

At komme over på varmepumpedrift - det vil være næste skridt.

Gartneriet Lykkesholm har i samarbejde med diverse Universiteter og eksperter lavet et utalligt antal af forsøg omkring dyrkningsmetoder, gødning, biologisk bekæmpelse og opvarmning Gartneriets eget solvarmeanlæg på en del af gartneriets areal er benyttet siden 2011.

- Det er en kæmpe tilfredsstillelse at få det hele til at virke med naturlige midler, mener Michael Jensen.

Gartneriet udnytter, i det omfang det er muligt, regnvand og solvarme.

Gartneriet kigger frem...

Gartneriets mål har altid været om at dyrke grøntsager naturligt og bevare naturens egen smag, samt indholdet af mikronæringsstoffer, sporstoffer, vitaminer og mineraler i grøntsagerne, under deres økologiske opvækst. Den oplevelse skulle gerne deles ud til forbrugerne.

Michael Jensen drømmer også om at levere flere grøntsager i genbrugskasser for at skåne miljøet.

- Men vi siger jo ikke nej til en kunde, fordi vedkommende gerne vil have varerne i en papkasse, siger han.

Årets forsidekunstner

Af Sasia Ingvarsen

Jeg hedder Sasia Ingvarsen, og jeg vil kalde mig selv for papirflorist. Om den titel findes i det danske ordforråd, ved jeg ikke. Men hvad kalder man ellers en nørd, der skiller blomster ad for at for-evige dem i papir?

Til daglig arbejder jeg som sekretær og underviser i Brylle Landsbyordning. Jeg bor i Frankfri sammen med min mand og to døtre på et lille landsted. At være tæt på mit lokalmiljø har altid været en stor del af mit liv, da jeg voksede op i Verninge som datter af det lokale brugsuddelelpar.

Derfor er jeg rigtig glad for at få lov at lave årets forside til Jul i Tommerup. En flot lokal udgivelse, der siden 1982 er landet i vores postkasse. Det har været en sjov opgave, som jeg er meget taknemmelig for at have fået.

Jeg ejer ikke en eneste grøn finger. Men jeg har altid elsket blomster. Da jeg gik ud af Folkeskolen, var jeg rundt i en masse blomsterforretninger med ansøgninger, for jeg var sikker på, at jeg skulle arbejde som blomsterbinder. Jeg var dog ikke så heldig at få en læreplads, og måske gik det også op for mig, at jeg ikke evner at holde liv i noget levende grønt. Så blomsterdrømmen blev lagt på hylden – indtil jeg opdagede kunsten at lave blomster ud af papir.

For nogle år siden havde jeg set lidt på Youtube, at nogen var begyndt at lave blomster af crepepapir – en ellers ældgammel kunst. Det måtte jeg prøve og startede med at købe et materialesæt til den nye hobby. Det tog mig lang tid at komme i gang, men da jeg endelig havde

lavet min første blomst, blev jeg grebet af en ekstrem begejstring, som jeg kunne mærke skulle deles med andre!

Selvom blomsten var vind og skæv, syntes jeg den var skøn – og det er faktisk essensen i at lave blomster af papir. Det er praktisk taget umuligt at lave noget, som er super grimt! Naturen er også lunefuld og fuld af små finurlige arter og skævheder.

Jeg sendte straks billeder af min første skæve kreation til Verninge Husflid, som var med på at sætte et par hold op – det gik over al forventning med begynderhold, temaworkshops med mark- og forårsblomster og mistelten til jul.

Pludselig fik andre foreninger og private øjnene op for mine workshops, og her 2 år efter den spæde start har jeg undervist på næsten hele Fyn og har lært over 250 kreative børn og voksne at lave papirblomster. Tusind tak til alle jer, der har været forbi mine workshops og støttet mit lille blomsterunivers. Det har været en fantastisk rejse.

Jeg plejer at tale med mine kursister om det at deltage i en workshop kontra at sidde hjemme og se en Youtube-video. Man kan sagtens lære en masse på Youtube – men på en workshop, eller et kursus, inspireres du af andre, du undgår de værste begynderfejl og du er i et fællesskab omkring det at lære noget nyt. For mig, som underviser, er det magisk at nå til det punkt på dagen, hvor rummet fyldes af fuldstændig koncentreret stilhed. Lige dér hvor mine kursister kommer i flow!

I sommer var jeg selv på kursus hos en utrolig dygtig blomsterkunstner i København, hvilket udvidede min egen horisont for, hvad papiret er i stand til.

Min begejstring er kun blevet større, og på gåture bliver alle blomster jeg møder, fotograferet fra alle leder og kanter. For mig er det en helt ny måde at opleve naturen på.

Julekransen til dette års forside af Jul i Tommerup er sammensat af en fortolkning af mine to favoritter: Den klassiske Mistelten, der kan redde dig et kys til jul og klatterosen New Dawn. Jeg håber, du vil nyde billedet og lægge mærke til de små detaljer, som min dygtige søster Stine Rosemunte har fremhævet med sit kamera.

Processen i at nørde en blomst ned til mindste detalje er opslugende. Jeg bliver glad hver gang jeg opdager en ny teknik, og jeg får en ubeskrivelig lyst til at dele det med andre. Så lur mig om ikke der bliver arrangeret en workshop eller to næste år også.

Jeg vil glæde mig til at dele min begejstring for papirblomster med dig!

Vil du i kontakt med mig, er du altid velkommen til at ringe eller skrive på 26809028 eller mail sasiaingvarsen@gmail.com. Du er også velkommen til at følge med på min Instagram [@sasiaingvarsen](https://www.instagram.com/sasiaingvarsen)

Jeg ønsker dig en rigtig glædelig jul!

coop

**Super
Brugsen**

Knarreborg

Skolevej 2

Tlf. 64 76 15 35

coop

**Super
Brugsen**

Tommerup St.

Tallerupvej 16

Tlf. 64 76 14 18

coop

**Dagli'
Brugsen**

Brylle

Hyldegårdsvej 1

Tlf. 64 75 12 11

OK

Din lokale vaskehal

Skolevej 2

Åben 7.00 - 22.00

Altid i nærheden

Jul i Tommerup udgives af Lions Club Tommerup

Den jul, der blev til en jul

Af Jessica Gabriella Atodiresei-Dallerup

Jeg kigger udenfor gennem mit vindue. Hvidt ligesom sne. Overalt. Der er ikke andet end bare sne. Det kan jeg lide. Jeg går ud og henter min jakke og tager mine sko på. Jeg går udenfor og hopper på sneen og isen. Man kan høre at isen går i stykker og sneen der bliver presset. Det har jeg savnet i lang tid. Rigtig lang tid. Ligesom jeg lever i min drøm, som varer i lang tid. Men så får jeg noget koldt og hårdt i mit ansigt som blev kastet rigtig hårdt. Jeg tørrer det af og kigger. Der står de tre drenge med deres snebolde, som de kastede på mig. "Hvad så tudefjæs, skal vi lige have en omgang sneboldkamp?" sagde drengen med de grønne støvler og den store jakke. Jeg kigger på hans to venner der står ved siden af ham. De griner af mig. "Nej, jeg vil ikke." svarer jeg og vender mig om. Han kaster endnu en bold på mig og griner. "Du er så tude grim! Der er ikke nogen der vil have dig!" råber han. Hans venner kaster flere snebolde efter mig og jeg bliver knust. Jeg græder. "Når jeg bliver adopteret før dig, så kommer jeg til at grine af dig!" siger han og griner. Jeg græder endnu mere. Der er ikke nogen der vil have et grimt barn som mig. Der vil ikke være nogen der vil elske mig. Aldrig nogensinde.

Pausen var over. Jeg går ind, tager min jakke og sko af. Det er dejlig varmt indenfor. Ikke koldt længere. Ikke længere nogen snebolde som kan ramme mig. Alle børnene går ind i lokalet og sætter sig ned. De voksne snakkede og snakkede. Jeg hørte ikke helt efter, indtil at

læren gav mig et brev, en blyant og et stykke papir. Alle børnene begyndte at skrive ned. De skulle skrive ned hvad de ønsker sig til jul, så de voksne kan købe gaver til os børn. Selvfølgelig får vi ikke noget dyrt men jeg er taknemmelig for det jeg får. Jeg skriver mit ønske ned og ligger det nede i æsken foran juletræet. Så går ude på badeværelset og kigger på mig selv. Hvorfor er jeg så grim? Hvorfor har jeg ikke en mor eller en far? Hvorfor er jeg alene? Jeg føler som om jeg ikke hører til her. Jeg føler, at jeg ikke burde være her. Jeg føler, at verden havde været et bedre sted hvis jeg ikke var her. De væltede tårer ned på mine kinder, som små vanddråber, langsomt og langsomt.

Vi blev sendt udenfor for at have pause. Jeg går rundt på legepladsen og snakker med mig selv. Der er ikke andre jeg kan snakke med. Der er koldt, sneen falder ned på mit ansigt og smelter. Jeg tørrer sneen væk også går jeg ned til rutsjebanen. Alle børnene har nogen at lege med. Men ikke mig. Bare mig og mine egne tanker. "Da har vi så det grimme tudefjæs!" Er der nogen der råber. Jeg vender mig om og ser drengen igen fra første pause. "Hvad vil du nu?" spørger jeg. Han griner og nærmer sig. Han klatrer op på trappen. Han bliver ved med at kigge på mig. Jeg vender mig og kigger på sneen. Jeg vil ikke have øjenkontakt med ham. "Hvorfor er du så alene hele tiden? Har du ikke nogen venner?" spørger han. Jeg svarer ikke. Jeg vil ikke bruge min tid. Hans venner bliver ved

med at grine af mig. "Sig mig, kan du heller ikke svarer mig nu?" siger han. Hans støvler glider over bjælken lige bag mig. Han nærmer sig. "Vil du ikke bare lad mig være?" spørger jeg og vender mig for at kigge på ham. Han griner igen. "Men du har jo brug for nogen at være sammen med jo, ik'?" spørger han. Jeg trækker vejret dybt og kigger på ham igen. "Jeg vil ikke være sammen med en mobber som dig!" svarer jeg. Hans blik skiftede sig hurtigt. Fra smil til sur. Han kiggede virkelig ondt på mig. Han blev ikke glad. Hans venner stod at holde for deres mund. De var så overraskede. "Det kan du selv være din idiot!" råber han. Han løber mod mig og skubber mig ned fra rutsjebanen. Jeg ender med at falde og ramme kanten af rutsjebanen. Med hovedet. Jeg falder ned på sneen og bliver liggende. Drengene stod og bare stirrede ned på mig. Jeg troede de ville grine, men de var stille. Drengen som skubbede mig, var også stille. Jeg kunne høre at han klatrede ned og gik væk. Hans venner fulgte med. Jeg følte mig så håbløst. Jeg følte mig svag, fortabt og ensom. Der gik ikke lang tid for, at en lærer finder mig og får mig op at stå. Jeg fik et rødt mærke på panden. Jeg blev sendt indenfor, for at få noget koldt på. Det gjorde virkelig ondt. Virkelig. Derfor måtte jeg blive indenfor.

Pausen var ovre og det var tid til at få vores gaver. Aften var kold men det var dejlig varmt indenfor. Jeg sætter mig i rundkredsen og ser, at der bliver delt gaver ud. Alle børnene sad og blev så glade for deres gave. Nogen fik en dukke, biler, tøj, sko og masser af andre ting. Men jeg fik ikke noget. Ingenting. Jeg sad med tomme hænder og et fortabt smil som faldt stille og roligt. Når alle havde åbnet deres gaver op, så bliver der banket på døren. Lærerne for alle børnene til at være stille. En kvinde og en mand kommer ind i lokalet. Alle sammen er stille og glør på dem. "Hvor er Nitte?" spørger kvinden. Alle sammen vender mod mig. "Jeg er her" siger jeg og rejser mig. Kvinden og manden smiler helt vildt. Jeg går hen til dem og kigger op. "Hvad var det du skrev på sedlen som du ønsker dig?" spørger min lærer. Jeg kigger på kvinden, også på min lærer. "Jeg ønskede mig en familie" svarer jeg.

